

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 20/2018 - 37 pàgines

Sessió ordinària del dia 22 de novembre del 2018

El dia 22 de novembre del 2018, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 111/2018, que és el següent:

1- Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de Llei qualificada de la persona i de la família.

2- Examen i votació del Projecte de Llei de suplement de crèdit per fer front a les despeses derivades de la regularització de l'import de les transferències als comuns de l'exercici 2017.

3- Examen i votació del Projecte de Llei qualificada de modificació de la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del Pla de pensions de la funció pública.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Gerard Alís Eroles
M. I. Sr. Marc Ballestà Alias
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach
M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs

M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sr. Carles Jordana Madero
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sr. Josep Majoral Obiols
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Antoni Missé Montserrat
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. Justo Ruiz González

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Ferran Costa Marimon

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances; Maria Ubach Font, Ministra d'Afers Exteriors; Xavier Espot Zamora, Ministre d'Afers Socials, Justícia i Interior; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Comerç; Jordi Torres Falcó, Ministre d'Ordenament Territorial; Sílvia Calvó Armengol, Ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Eric Jover Comas, Ministre d'Educació i Ensenyament Superior; Olga Gelabert Fàbrega, Ministra de Cultura, Joventut i Esports; Carles Álvarez Marfany, ministre de Salut i Eva Descarrega García, ministra de Funció Pública i Reforma Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.40h)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom.

Passem doncs al primer punt de l'ordre del dia.

1- Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de llei qualificada de la persona i de la família.

La proposició de llei fou publicada en el Butlletí número 92/2018 del 3 d'octubre. El criteri del Govern ha estat publicat en el Butlletí número 101/2018 del 22 d'octubre.

Intervé pel Govern per llegir el criteri, el Sr. Xavier Esport.

Teniu la paraula.

El Sr. Xavier Esport:

Gràcies Sr. síndic.

La iniciativa legislativa proposada té per finalitat, segons consta en la seva exposició de motius, ordenar de forma articulada i sistemàtica totes les institucions familiars, així com completar i harmonitzar les normes andorranes aplicables a les diferents institucions que integren el dret de la persona i de la família, la regulació de les quals es troba, actualment, dispersa en un nombre significatiu de lleis.

Davant d'aquesta multiplicitat de normes, la Proposició de llei comporta disposar d'una recopilació ordenada de tota la legislació vigent pel que respecta al dret de la persona i de la família, i incorpora, alhora, una sèrie de modificacions puntuals que permeten l'adaptació i l'actualització de la normativa esmentada a la realitat social que ens ocupa. En aquest sentit, seguint el procés iniciat per la Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni de les Nacions Unides relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006, el text de la Proposició de llei adequa la matèria que regula els criteris que estableix aquest instrument internacional.

La Proposició de llei de la persona i de la família aconsegueix l'ordenació de la regulació esmentada anteriorment a través de tres títols.

El títol I, dedicat a la persona física, incideix en les disposicions relatives a la capacitat jurídica i a la

capacitat d'obrar, a l'emancipació, a la modificació de la capacitat i a l'internament, com també a les institucions de protecció o de suport a les persones. Convé destacar, en referència a aquest títol, la innovació introduïda per la Proposició de llei quant a l'obligatorietat, amb caràcter general, d'informar i escoltar al menor d'edat abans que es prengui qualsevol decisió que el pugui afectar, d'acord amb la seva edat i la seva capacitat natural i, en tot cas, si ha complert dotze anys. Aquesta previsió, en la línia d'atorgar un protagonisme i una protecció més grans a les persones menors d'edat, d'acord amb la prevalença de l'interès superior d'aquestes persones, és del tot coherent amb les accions portades a terme des del Govern, i en concret amb iniciatives legislatives concomitants, com ara el Projecte de llei dels drets dels infants i els adolescents.

El títol II regula d'una manera extensa i completa el dret de la família, i conté en primer lloc la regulació del matrimoni, de les unions civils i de les unions estables de parella. Les disposicions esmentades reprenen en gran mesura la regulació vigent en la matèria, però s'introdueix una innovació rellevant en els supòsits de crisi matrimonial. En efecte, defugint la casuística que presideix les normes vigents, es regulen d'una forma més genèrica les causes de separació i de divorci dels cònjuges, atenent al criteri segons el qual l'existència d'una voluntat unilateral de ruptura, com a expressió d'una crisi profunda en els vincles afectius en els quals es fonamenta el matrimoni, és suficient per estimar la demanda de separació o de divorci. D'altra banda, se suprimeix la necessitat de seguir inevitablement un primer procés judicial de separació dels cònjuges per tal d'obtenir posteriorment el divorci, motiu pel qual esdevé possible que en cas de crisi matrimonial es pugui accedir directament al divorci, però sense imposar de forma imperativa aquesta possibilitat.

Pel que fa a les unions civils, s'incideix en la concepció ja introduïda per la Llei 34/2014, del 27 de novembre, qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i es fa palès que els convivents en unió civil són cònjuges, com a casats, de forma que l'expressió "cònjuge" inclou la convivència matrimonial i la derivada d'una unió civil, mentre que l'expressió "convivent" es refereix exclusivament a la convivència de les persones unides en unió estable de parella. Quant a les unions estables de parella, la Proposició de llei inclou la part essencial de la normativa que fins ara s'establí en la Llei 4/2005, del 21 de febrer, qualificada de les unions estables de parella, i alhora introdueix modificacions puntuals amb la finalitat d'harmonitzar els drets que

es donen als membres d'una unió estable de parella amb els que corresponen als cònjuges.

El títol II de la Proposició de llei fa referència també als efectes patrimonials del matrimoni, regulant-los de manera detallada. En concret, convé destacar la regulació completa i actualitzada dels capítols matrimonials, dels efectes patrimonials que es deriven del matrimoni en relació amb els cònjuges i terceres persones, i del règim econòmic matrimonial de separació de béns, que com a règim legal o supletori dels matrimonis andorrans, s'aplica actualment a la pràctica totalitat dels interessos econòmics de les famílies del nostre país.

D'altra banda, el títol II de la Proposició de llei regula la filiació per naturalesa i la filiació per adopció. Les principals aportacions de la Proposició de llei en aquesta matèria tenen com a finalitat donar solució a problemes mancats fins ara d'una resposta legislativa concreta i adequada, i específicament, pel que fa als supòsits del naixement d'un fill com a conseqüència de les tècniques modernes de reproducció assistida. Dins del mateix títol també s'incorpora una regulació ordenada i moderna del dret d'aliments, de forma que es posa al dia la normativa tradicional al respecte, prenent en consideració les precisions que sobre aquest dret ha anat consolidant la jurisprudència dels tribunals andorrans.

El darrer títol de la Proposició de llei, el títol III, incorpora normes de dret internacional privat que són del tot necessàries des de la perspectiva del principi de seguretat jurídica, i tenint en compte que una part important de la població del Principat d'Andorra la formen persones que no tenen la nacionalitat andorrana. Aquestes disposicions han de permetre determinar amb una certesa més gran en quins supòsits concrets s'aplica la normativa andorrana sobre el dret de la persona i de la família, quan una relació jurídica determinada es caracteritza per elements d'estrangeria.

No obstant la millora evident i palesa del dret de la persona i de la família que es pot derivar de l'aprovació de la Proposició de llei que ens ocupa, la qual permetrà disposar d'una regulació ordenada, sistemàtica i global en la matèria, a criteri del Govern hi ha algunes disposicions que caldrà revisar per adequar-les al contingut del Projecte de llei del Codi de procediment civil que es troba actualment a tràmit parlamentari. En efecte, tractant-se de normes que tindran una aplicació complementària i, fins i tot, indissociable, és indispensable que la regulació que contenen sigui del tot congruent per evitar problemes en la seva interpretació i aplicació.

A tall d'exemple, la Proposició de llei qualificada de la persona i de la família deroga íntegrament la llei qualificada del matrimoni, i remet a la llei del Codi de procediment civil la regulació del processos que tinguin com a finalitat obtenir la nul·litat, la separació o el divorci del matrimoni civil.

Paral·lelament, segons les disposicions del Projecte de llei del Codi de procediment civil, actualment hi ha llei del Codi de procediment civil, hi ha determinades normes d'atribució de competència a la jurisdicció civil andorrana en matèria de crisis matrimonial que haurien de continuar sent regulades per l'article 49 de la llei qualificada del matrimoni, la qual cosa caldrà resoldre per evita un buit normatiu.

A més, en termes generals, el Projecte de llei del Codi, actualment la llei ja del Codi de procediment civil conté diverses remissions a la llei qualificada del matrimoni i a la llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, les quals amb l'aprovació de la Proposició de llei que ens ocupa quedarien derogades. Des d'aquest punt de vista, caldrà adequar aquestes remissions al contingut definitiu d'ambdós textos legals.

D'altra banda, atès que ambdues iniciatives legislatives esmentades modifiquen l'article 78 de la llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, caldrà acabar de determinar quina és la redacció vigent de la disposició referida. A més, la disposició derogatòria de la Proposició de llei deroga íntegrament la llei 14/2004, del 3 de novembre, qualificada de modificació de la llei qualificada del matrimoni, que, al seu torn, va modificar els articles 75 i 76 de la llei del Registre Civil, la qual cosa serà necessari salvar mitjançant una esmena si es volen mantenir aquests dos articles.

En un altre ordre d'idees, la Proposició de llei qualificada de la persona i de la família crea el Registre d'Unions Estables de Parella i deroga, a la vegada, el Decret d'aprovació del Reglament sobre la constatació registral de les unions estables de parella, del 29 de juny del 2005. En aquest sentit, potser seria necessari afegir una disposició final que faculti expressament al Govern per determinar per la via reglamentària les condicions d'organització i de funcionament del nou Registre que es crea, i, entretant, establir mitjançant una disposició transitòria la possibilitat que es continuï aplicant el Reglament del 29 de juny de 2005, en allò que no contradigui la nova norma legal, mentre no es dictin les noves normes reglamentàries.

En conclusió, i més enllà de les precisions tècniques menors que s'han esmentat i que caldria introduir a criteri del Govern, la Proposició de llei que ens

ocupa respon molt satisfactòriament a la necessitat de regular de forma unitària el dret de la persona i de la família, mitjançant un conjunt de disposicions simplificades, sistemàtiques i modernes, motiu pel qual el criteri del Govern en relació amb la Proposició de Llei qualificada de la persona i de la família és favorable.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Intervé ara per presentar la proposició de llei en representació del Grup Parlamentari Demòcrata, la Sra. Sofia Garrallà.

Teniu la paraula.

La Sra. Sofia Garrallà:

Gràcies Sr. síndic.

Presentem ara, per la seva presa en consideració la Proposició de Llei qualificada de la persona i de la família, proposició de llei que va ser presentada a tràmit pel Grup Parlamentari Demòcrata el passat dia 1 d'octubre i que té com a principal objectiu regular de forma completa i en un mateix text legal tant les normes que fan referència a la persona com les relatives a les institucions familiars.

Per bé que disposem al Principat d'una normativa relativa al dret de la persona i de la família equiparable al que regeix a la gran majoria dels països que formen part del nostre entorn jurídic i cultural, aquesta no regula de forma completa les institucions familiars ni les relatives a la persona.

La proposició de llei presentada a tràmit persegueix una doble finalitat. D'una banda, s'harmonitzen les normes aplicables a les diferents institucions que integren el dret de la persona i de la família, -així podem trobar la seva regulació en un llei general de la persona i de la família, que té com a objectiu, com he dit, ordenar de forma articulada i sistemàtica totes les institucions familiars. Es tracta en bona part d'una recopilació ordenada de tota la normativa avui vigent.

D'altra banda, hem aprofitat per actualitzar i adequar els drets de la persona i família tant des d'un punt de vista de terminologia com dels principis rectors, als criteris del Conveni de les Nacions Unides, relatiu als drets de les persones amb discapacitat.

La Llei, com ha dit Govern, conté tres títols, un relatiu a la persona, un a la família i el tercer a les normes de dret internacional privat.

El primer títol relatiu a la persona preveu les normes relatives a la capacitat jurídica i d'obrar, a l'emancipació, a la modificació de la capacitat i a l'internament, com també a les institucions de protecció i suport a les persones.

Cal destacar que s'inclou un precepte derivat de la jurisprudència dels nostres tribunals en relació amb la persona menor d'edat que determina que "ha de ser informat i escoltat abans que es prengui una decisió que l'afecti, d'acord amb la seva edat i capacitat natural i en tot cas, si ha complert dotze anys".

També s'esmenta que "ha de donar el seu consentiment per a qualsevol acte del representant legal relatiu a alguna prestació de caràcter personal, si ha complert dotze anys o si, tenint-ne menys té prou coneixement".

El títol segon es dedica a la família, en un sentit ampli i tenint en compte la realitat social actual, incorpora la regulació del matrimoni, de les unions civils i les unions estables de parella, amb una regulació separada per a cadascuna d'elles però consecutiva, en tres capítols. I això es fa per destacar que es tracta d'institucions diferents, amb requisits de constitució també diferents, encara que s'equiparen els seus efectes jurídics.

En relació amb la regulació del matrimoni, es presenta com ha estat esmentat per Govern en el seu criteri, i per tant, no tornaré a reproduir-ho, una ordenació seqüencial de la matèria que inclou, en les corresponents seccions, tot el que fa referència al matrimoni.

D'aquesta regulació, destacaria l'article 84, relatiu a l'edat, que diu que "no poden contreure matrimoni civil els menors de 18 anys".

En quant al matrimoni, la nostra voluntat amb la proposició de llei ha estat de respectar els principis que inspiren la llei qualificada del matrimoni. Hem introduït però modificacions, essent les més significatives les que detallaré a continuació.

A nivell de les causes de separació i divorci: no serà necessari al·legar cap causa, -com era precis actualment-, sinó que es tindrà en compte l'existència d'una voluntat unilateral de ruptura com a expressió d'una crisi profunda en els vincles afectius en els quals es fonamenta el matrimoni. Serà doncs suficient aquesta voluntat, per estimar la demanda de separació o divorci, sense necessitat de buscar culpables de la crisi de parella.

També com a novetat proposem que no s'hagi de seguir un primer procediment de separació dels cònjuges per tal d'obtenir posteriorment el divorci. Així, es podrà accedir directament al divorci, encara

que no de forma imperativa, és a dir que si els cònjuges primer volen separar-se per després procedir al divorci, també ho podran fer.

S'inclou la normativa relativa a les unions civils, que deriva de la regulació de la Llei 34/2014 i la part essencial de la llei relativa a les unions estables de parella prevista a la Llei 4/2005.

Les modificacions puntuals són amb la finalitat d'harmonitzar els drets que es donen als membres d'una unió estable de parella amb aquells que corresponen als cònjuges; es manté la terminologia : Cònjuge ho és tant qui ha contret matrimoni com qui ha constituït una unió civil i convivent, es refereix a les persones que han format legalment una unió estable de parella.

També s'estableix una regulació completa i actualitzada dels capítols matrimonials, dels efectes patrimonials que es deriven del matrimoni en relació als cònjuges i terceres persones, i del règim econòmic matrimonial de separació de béns, com a règim legal aplicable.

Així, pel que fa referència al règim econòmic matrimonial, la llei prescindeix de regular els règims de participació en els guanys, -que entenem no té cap precedent en el Dret andorrà i que en alguns països que l'han introduït no ha tingut cap mena d'implantació pràctica-, com tampoc la regulació del règim de comunitat absoluta de béns o el de comunitat relativa de béns per la mateixa raó que acabo de detallar. Això no significa però que els contraents o els cònjuges puguin pactar aquests règims de la manera que més convingui a les seves necessitats.

També es regula la filiació per naturalesa i la filiació per adopció, agrupant la filiació en un sol títol, compte tingut que la que ho és per naturalesa i l'adoptiva produeixen els mateixos efectes. Les principals aportacions en aquesta matèria se centren a donar resposta i solucions a problemes mancats fins ara d'una resposta legislativa concreta com són determinar les persones legitimades per exercir les accions de filiació i els terminis per fer-ho; solucionar problemes concrets en relació amb el supòsit de néixer el fill com a conseqüència de les tècniques modernes de reproducció assistida.

Pel que fa referència a la normativa sobre adopció, es recull i sistematitza la normativa fins ara vigent i s'aprofita per harmonitzar-la amb les altres normes de drets de família que es relacionen amb l'adopció.

A l'igual que també es fa en relació amb la pàtria potestat i els aliments, que recull, harmonitza i desenvolupa aspectes determinants de la regulació fins ara vigent, especialment pel que fa a l'interès superior del menor i de la seva capacitat natural.

Per últim s'ha considerat oportú incloure unes normes de dret internacional privat, en un títol III que tenen com a finalitat determinar en quins supòsits concrets s'aplica la normativa andorrana sobre dret de família quan una determinada relació jurídica es troba connectada amb un element d'estrangeria.

La part final de la Llei es dedica a disposicions transitòries, addicionals i finals. En aquest aspecte cal assenyalar que en les disposicions finals s'hi inclouen algunes modificacions, tant de millora tècnica com d'actualització i de precisió normativa segons les necessitats constatades per a la pràctica dels operadors jurídics.

Ja per concloure, i com he dit a l'inici, el Grup Parlamentari Demòcrata creu que es tracta d'una llei que té present l'inici del procés de codificació del dret civil andorrà, tal com diu l'exposició de motius de la Llei de la successió per causa de mort, de manera que es tracta d'una llei que podria ser posteriorment incorporada posteriorment en un codi civil.

Voldria indicar que, per tal de poder recollir tots els neguits, aportacions i millores a la Llei, abans de la seva entrada a tràmit parlamentari es va fer arribar als col·lectius concernits -Col·legi d'Advocats, notaris, Registre Civil, Ministeri d'Affers Socials, i evidentment i com no podia ser d'altra manera a la resta de grups parlamentaris, els canvis i matisos aportats han permès millorar la Llei, quedant encara per incloure algunes qüestions i precisions tècniques apuntades tant al criteri de Govern com a l'informe emès pel Consell Superior de la Justícia.

Ja avança que aquestes qüestions tècniques i propostes seran objecte de les corresponents esmenes que presentarem i que per tant, la Proposició de llei podrà ser treballada, matisada i afinada en el decurs del treball parlamentari posterior.

Per tot l'exposat, el Grup Parlamentari Demòcrata, impulsor de la iniciativa, votarà favorablement a la seva presa en consideració i aprofito per demanar que preguin aquesta Llei en consideració, per treballar-la plegats en comissió, per millorar-la tècnicament, matisar-ne els dubtes o fer-hi les aportacions escaients. Voldria acabar reprenent la conclusió de l'informe efectuat pel Consell Superior de Justícia, que indica que *"La tramitació d'una proposició de llei respecte de la persona i la família esdevenia una necessitat en el Principat d'Andorra per diferents raons -que exposen en el propi informe i que no reproduiré- i que, per tant ha de merèixer una valoració molt positiva, conclouent en què el judici global de la Llei és molt favorable, afirmant que "l'aprovació d'aquesta normativa significarà l'existència d'un dret*

modern, complet i sistemàtic que abasti la persona física i la família a les Valls d'Andorra”.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

És el torn del Grup Parlamentari Liberal. Té la paraula la Sra. Judith Pallarés.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

La Proposició de llei qualificada de la persona i de la família que considerem avui, és una proposta per harmonitzar i regular, d'una forma més adaptada als nostres temps, qüestions pròpies del dret de la persona i de la família, com bé ja s'ha comentat.

És un text llarg, molt complex, que afecta molts aspectes de la persona i de la vida diària de molta gent. És un text que tal i com reconeix el criteri de Govern i ja expressat avui en la Cambra necessitarà ser esmenat amb atenció i cura en alguns aspectes importants.

Igualment l'informe emès pel Consell Superior de la Justícia, fa constar que la dispersió i fragmentació de la normativa sobre persona i família fa necessari d'un text com el que avui es pren en consideració. Tot i així... to i així fa constar algunes qüestions que entenem importants, en relació al seu contingut que també hauran de ser debatudes i esmenades en el moment que passi a comissió aquest text.

No entraré en tot el contingut de la Llei que ja s'ha comentat també per la companya Sofia Garrallà, però sí voldria mencionar algun exemple de les notes de l'informe del Consell Superior de la Justícia com per exemple en relació a l'article "27. El control de la tutela", on l'articulat la deixa aquesta sotmesa a la vigilància del Ministeri Fiscal i que el Consell Superior de la Justícia considera que per desenvolupar aquestes competències seria necessari crear una Fiscalia de Menors, dotada de tots els recursos materials i humans escaients i que la Fiscalia General, avui per avui, menciona, no pot desenvolupar aquesta funció. Això representaria una inversió que jo sincerament no sé si ja consta dins del projecte del pressupost, potser seria d'agrair que el Govern avui ens informi de quin pressupost ha calculat la implementació d'aquesta partida o per la implementació d'aquesta llei que avui considerem, ja que no el coneixem -jo personalment el desconec.

Però vull afegir que a part d'aquesta qüestió també es menciona algun tipus de suggeriment com el fet

d'eliminar el concepte "pàtria" quan es fa relació a la "pàtria potestat" i deixar-ho simplement en "potestat" fet que en alguna part de l'articulat ja ho fa per tal de suprimir una referència directa al poder que tenia el "progenitor-home sobre els fills", entenent que buscant un llenguatge més inclusiu... ja sabem que no és fàcil, però no és fàcil però que ja que elaborem un text nou, una nova normativa, i tenint en compte aquesta suggerència, pensem que estaria bé poder modificar el text en aquest sentit.

L'herència patriarcal ens ha dotat d'un llenguatge i d'un dret familiar que avui en dia queda molt lluny de la realitat i per tant considerem positiu actualitzar i adaptar tota aquella norma que ja no sigui coherent amb la nostra forma de vida i que així ho requereixi.

La defensa dels drets humans, en tots els seus àmbits, ens ha portat a fer legislacions últimament, que no marquin diferències en cap cas. D'aquí que el text proposat busqui adequar tant la terminologia com els principis rectoris cap a criteris més globals com els que ja també s'han comentat per part del ministre, marcats en el Conveni de Nacions Unides relatiu als drets de les persones amb discapacitat i ratificats ja per aquesta Cambra.

No obstant, aquesta Proposició de llei no adapta els seu contingut a uns termes també més inclusivament i igualitaris en relació al matrimoni i les unions civils. Pensem que seria molt convenient que aquesta Proposició suprimís aquestes diferències mitjançant la modificació i fusió de l'estat civil, tant el de les persones que han optat al matrimoni civil o religió, o el d'aquelles que per la seva pròpia condició sexual han hagut d'optar per la unió civil no havent-hi una altra opció.

D'aquesta manera, proposarem via esmenes, la creació d'una nova figura jurídica anomenada "casament civil", la qual substituiria l'actual matrimoni civil i la unió civil i es fusionaria en un sol estat civil únic.

Som conscients que el debat en relació al significat de "matrimoni" que ja es va tenir en aquesta Cambra, en relació al debat de la modificació que es va proposar 34/2014 de modificació de la Llei del matrimoni va ser dens i jo no entraré a plantejar això des de la mateixa perspectiva... I recordo que el Sr. Ladislau no ho va passar gaire bé en aquell debat.

Cal explicar i es va dir en aquell moment a bon criteri que es limita... bé, que de fet es limita l'ús del mot "matrimoni", actualment utilitzat tant pels enllaços civils com pels canònics. Entenem que les paraules "matrimoni" i "núpcies", són dos conceptes provinents del dret romà, més concretament, de la compilació del Digest de Justinià, el qual el defineix com "*divini et humani iuris communicatio*" -perdó perquè

no és el meu camp- és a dir, la comunicació entre el dret diví i humà. Una interpretació que el dret canònic sempre ha adoptat com a pròpia i fet que entenem que segurament és ben respectable.

Però, d'alguna manera, aquells que, per voluntat pròpia, creences, tradició, o facilitat, opten per l'enllaç civil, també es troben amb la denominació religiosa de "matrimoni" tot i no compartir segurament la mateixa fe o la mateixa tradició.

Entenem que això també aniria en contra del seu dret i la seva situació, i valdria la pena traslladar-ho en un únic procediment civil.

Per tant, els Liberals considerem que les unions religioses han de seguir denominant-se "matrimoni" o "núpcies", regint-se, com ha estat sempre, pel dret canònic que el considera com un dels seus sacraments; però els enllaços civils, en canvi, haurien de passar a denominar-se casaments civils, on tota persona tingui el mateix dret de formalitzar la seva situació sentimental i casar-se.

D'acord amb aquesta idea proposarem modificar tots els articles que facin menció del que es deia fins ara "matrimoni civil" i tots aquells on també es parli de la sexualitat de la persona com a condició d'una opció o l'altra d'unió. No entenem com un text actual i modern continua fent referències al sexe en el seu articulat i diferenciacions. El text ha de ser neutral i eliminar qualsevol referència en aquest aspecte.

Igualment, i per finalitzar, voldrem fer alguna altra aportació com per exemple el fet de què inicialment la llei del matrimoni obligava a celebrar el matrimoni civil sempre en la Casa Comuna i que, pel cas del matrimoni eclesial no hi havia cap requisit formal similar. Tenint en compte que els set comuns administren no únicament les cases comunals sinó també altres espais comunals, semblaria adient poder igualar la possibilitat de celebrar els casaments civils en qualsevol espai comunal, sempre que el cònsol major o el conseller de comú estiguin d'acord en poder efectuar-ho.

Tot i així també voldria dir que tristament aquest text arriba molt tard. Arriba tard perquè és un text que serà molt esmenat no únicament per les nostres propostes, sinó per tots aquells comentaris que ha afegit el Consell Superior de la Justícia en el seu informe, que no són pocs; i també pels comentaris que el mateix ministre ha comentat des del criteri del Govern.

És un text que serà feixuc, serà dens i que requerirà de molt temps, un temps que tristament ja no disposem. I tot això sent conscients de què difícilment serà un text que si es vol debatre... -això sí, hi dependrà de la voluntat d'alguns- en relació a

tot el seu contingut; veiem que difícilment podrà arribar a veure la llum; nosaltres ens hi sumarem i treballarem perquè sigui el millor text possible i, per tant, donarem suport a aquesta presa en consideració per tramitar el procediment de la Llei.

Gràcies Sr. síndic.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sra. consellera.

És el torn del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula la Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sra. subsíndica.

Aquesta Proposició de llei, presentada pel Grup Demòcrata, té com a finalitat, tal i com diu el criteri de Govern i l'exposició de motius, regular de forma articulada i sistemàtica totes les institucions familiars, així com completar i harmonitzar les normes aplicables a les diferents institucions que integren el dret de la persona i de la família, tenint en consideració la dispersió legislativa existent actualment que regulin aquests aspectes com també l'evolució de la societat incorporant noves realitats existents al voltant del concepte tant de persona com de família.

Calia prestar atenció a les noves formes de convivència, com també als drets dels infants o a la incapacitació o a les successions.

Aquesta Proposició adequa la legislació en relació a les relacions jurídiques al voltant de la persona quant a la personalitat i la capacitat, al voltant de la família quant al matrimoni, unions civils i unions estables de parella, filiació, pàtria potestat i tutela, i els efectes patrimonials del matrimoni, com també incorpora aspectes de dret privat internacional.

En definitiva, i sense entrar en més detalls que ja han estat extensament explicats, tot i que encara cal una revisió més aprofundida per valorar les esmenes que es poden aportar, el meu vot serà favorable a la presa en consideració i la seva entrada a tràmit parlamentari.

Gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable a la presa en consideració de la Proposició de Llei qualificada de la persona i de la família.

Aquesta Proposició de Llei finalment resoldrà un seguit de qüestions que d'ençà de l'aprovació de la Constitució esdevenien ineludibles i reclamades per bona part de la ciutadania que a ben segur resoldran situacions que a l'any 2018 s'esdevenien inajornables.

Destacaré molt breument alguns dels aspectes que em semblen més rellevants: regula el dret de la família en tots els seus àmbits, i la regulació del matrimoni, de les unions civils i de les unions estables de parella; s'acull al Conveni de Nova York del 2006, de les persones amb discapacitat; atorga un protagonisme i major protecció a les persones menors d'edat i, regula i completa els capítols matrimonials.

Alhora s'acaba codificant en un sol text el conjunt de la legislació existent d'una determinada matèria, i acaba fusionant i completant alguns àmbits de regulació modernitzant i adaptant als temps actuals els nous models familiars, sense significar una ruptura amb la tradició jurídica andorrana, sinó tan sols una adaptació respectuosa amb la nova realitat social, tal com es diu en el darrer apartat de l'exposició de motius, i que comparteixo.

En tot cas, considero la Proposició de Llei com a un bon treball que només podrà que millorar amb el treball en comissió legislativa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També dins del Grup Mixt, pel PS, Sra. Rosa Gili, teniu la paraula.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Avui debatem la presa en consideració d'una proposició de Llei molt important, molt important perquè ens concerneix a tots.

El seu nom ho deixa clar, tots som persones i tenim, hem tingut o tindrem una família.

En el text, es regulen els drets que tenim com a persones, adults i menors, com i quan ens poden internar, condicions i requisits de tuteles i curateles. També es regula el matrimoni, les unions civils, les unions estables de família, la parella, la separació i el

divorci, l'afiliació, les adopcions, la pàtria potestat dels fills i fins i tot temes de successions i de registre civil en les disposicions finals.

És a dir, penso que em puc atrevir a dir que ningú, absolutament ningú, es pot pensar que aquesta llei no l'afecta. Perquè tots som fills, molts som mares i pares, molts es casen o s'uneixen d'una manera o d'una altra, tots passem o hem passat pel registre civil en algun moment de la nostra vida.

Per tant, la substància d'aquesta llei és extremament important per tots els ciutadans d'Andorra.

Els consellers del PS considerem certament necessari poder compilar en un mateix text les diferents lleis i normes que regulen els temes de la persona i de la família. Perquè no pot ser que a dia d'avui ens continuem regint per principis i conceptes establerts en època romana o per ciutadans il·lustres d'altres èpoques desfasades ara amb la societat actual. És difícil de creure però és així a dia d'avui.

Per aquesta raó avui donarem suport a la presa en consideració d'aquesta Proposició de Llei. Ho farem però amb les consideracions que us aniré esgrimint.

Tot i que el nostre vot no és determinant per a què aquesta llei segueixi el seu curs, compartim que hem de modernitzar la nostra normativa, per seguretat jurídica i evidentment en benefici de tota la nostra ciutadania.

Tanmateix, tenim constància que Demòcrates per Andorra, amb la seva majoria absoluta de consellers, amb el recolzament tècnic de Govern i amb els recursos econòmics de què disposa per assessoraments jurídics, ha trigat molt de temps en consensuar aquest text. Parlem de varis anys -si no vaig equivocado.

Per tant, és una evidència que temes tant importants com els tractats en aquesta llei demanen el temps d'anàlisi.

Potser que en moltes coses ens podem posar d'acord, ja en alguns temes potser no hi haurà divergències ideològiques. Però en d'altres és molt probable que divergim.

Entenem totalment necessari que hi ha hagi tot el debat que convingui, perquè ens enriqueix, perquè entre tots fem bona feina i perquè és la nostra obligació constitucional.

L'article 50 de la Carta Magna atorga la potestat legislativa final al Consell General, a tots els consellers, als de la majoria però també als de l'oposició.

L'article 53 de la Constitució ens dóna a tots els mateixos drets i deures, malgrat últimament alguns drets s'estan veient més que sacsejats i posats en

perill i amb això trontolla l'essència bàsica de la democràcia.

Malauradament no beneficia a ningú treballar a corre cuita aquesta Proposició de Llei fent-ho a les acaballes de la legislatura. I reitero, no és perquè no vulguem sinó perquè és temporalment i tècnicament impossible.

No m'estic justificant però considero convenient dir això vistes algunes declaracions desafortunades que fan molt mal a la nostra institució. I intentaré argumentar-ho una mica perquè tothom ho entengui.

La setmana passada vam assistir a una reunió explicativa amb la presència dels juristes assessors que han treballat en aquesta Llei, i ens van posar en evidència alguns aspectes a corregir seguint indicacions d'algun òrgan institucional i el mateix criteri del Govern també ens ho ha dit.

Se'ns va parlar de què hi havien hagut reunions amb col·lectius i vam demanar tenir accés a aquesta informació -cosa que se'ns va acceptar- i que, per tant, per a nosaltres és molt important. Però també en aquella ocasió van anar sortint dubtes que ja els teníem abans però que també se'ns va reiterar en aquell moment.

Cal definir què és una família? Certament pot arribar a ser difícil en una època en què la família té moltes cares: família que es pot anomenar com la tradicional (pare, mare i fills); família recomposta (amb fills d'unions anteriors de cada un dels membres de la parella); famílies constituïdes per persones de mateix sexe (amb fills o sense); famílies monoparentals; famílies que conviuen o no conviuen amb els seus ascendents o descendents...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant si us plau.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, Sr. síndic, vaig acabant.

...famílies amb fills naturals, adoptats i també amb fills fruites de maternitat subrogades; famílies amb contracte legal entre els dos membres de la parella -i ja saben vostès tots els que hi ha- (per casament canònic o civil, unió civil unions estables de parella); famílies amb fills en comú però sense cap tipus de contractes... I moltes més coses de les que ara probablement m'estic oblidant.

Per tant, això ja no és una qüestió d'implicacions ideològiques, filosòfiques o sociològiques. De fet, la complicació va més enllà, perquè segons com se't consideri o no família, tindràs drets i/o obligacions o no els tindràs. I això els tribunals se'n fan un tip

d'analitzar i sentenciar situacions no previstes jurídicament.

No definir la família encara que sigui genèricament...

El Sr. síndic general:

Sra. consellera, hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, Sr. síndic, ja acabo.

... encara que sigui genèricament no definir la família pot portar a què institucions públiques administratives o jurídiques hagin d'interpretar pel buit legal que això pot deixar, i això té conseqüències en les persones.

Algunes persones que podran quedar desprotegides, desproveïdes de prestacions o de reconeixement.

Per totes aquestes raons, vist que evidentment el temps que tenim a dins del Grup Mixt m'impedeix d'acabar correctament la meva intervenció, i espero poder tenir temps de continuar-la després, reitero el fet que sí donarem suport però volem deixar constància que aquest tema és molt important i que nosaltres exigirem el temps necessari per treballar-lo.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana, Sr. Josep Pintat, teniu la paraula.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

Avui sotmetem en aquest Ple la presa en consideració de la Proposició de Llei qualificada de la persona i de la família. Proposició de Llei que va ésser presentada a tràmit parlamentari, per part del Grup Parlamentari Demòcrata, el passat 3 d'octubre i a la qual, el Govern va emetre un criteri positiu, de data 22 d'octubre.

Els consellers d'Unió Laurediana i Independents de La Massana, valorem positivament aquesta Proposició de Llei per diferents raons.

Actualment la normativa sobre la persona i família es troba dispersa en el dret privat andorrà, i alhora aquesta normativa vigent i dispersa no regula totes les institucions del dret de la persona ni de la família, generant evidents problemes d'integració en la seva aplicació pràctica.

A més, permet adaptar l'ordenament jurídic andorrà als estàndards internacionals.

Per tant, aquesta Proposició de Llei estableix un veritable Codi, que ordena de forma articulada i sistemàtica totes les institucions familiars, tot actualitzant, al mateix temps, el dret de la persona i la família a la nova realitat social i dotant al Principat d'una regulació complerta, sistemàtica i moderna en aquesta branca del dret.

Per tot l'exposat, els consellers d'Unió Lauderiana i Independents de la Massana votarem a favor de la seva presa en consideració i aportarem les esmenes corresponents per ser treballada en comissió.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Demanaria al Govern si desitja intervenir...

No hi ha intervenció...

Algun altre grup parlamentari desitja intervenir...

Sr. ministre...

El Sr. Xavier Espot:

Molt breument Sr. síndic, disculpi, és veritat que la Sra. Pallarés m'ha emplaçat, diguem, a respondre respecte a la qüestió de la Fiscalia de Menors d'acord amb la proposta que es fa en l'informe del Consell Superior de la Justícia. Jo només li diré, doncs, que nosaltres ens hem limitat a incorporar el projecte de pressupost per aquest any a aquella proposta que a provingut del Consell Superior de la Justícia, i no es preveia, doncs, la creació d'aquesta Fiscalia. Sí que em sembla, doncs, que es preveu la creació d'una plaça més de fiscal adjunt, si no ho recordo malament. Tot i que ara no ho puc garantir i, per tant, suposo que després des d'un punt de vista d'organització interna, doncs, la Fiscalia potser amb aquesta nova incorporació voldrà crear aquesta subestructura. Però en tot cas, jo el que li puc dir, és que el Govern ha fet seva la proposta prèvia del Consell Superior de la Justícia en aquesta matèria. I per tant, no tinc res més a dir.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Pel Grup Liberal, Sra. Sofia Garrallà, com a presentadora de la Proposició.

La Sra. Sofia Garrallà:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Primer de tot voldria agrair el suport de tots els membres de la Cambra a la Proposició de Llei presentada. Tot l'argumentari que se'ns ha ofert aquí és un argumentari que es podrà en tot cas treballar en comissió.

Se'ns diu tant per part del Grup Liberal com per part del Partit Socialdemòcrata, que aquesta iniciativa arriba tard, que és un text feixuc, és un text complex. Jo amb això convinc amb vostès que sí que ho és.

El que no puc compartir amb vostès és que aquest text arribi tard. Aquest text com he dit en la meua intervenció inicial, fa sis mesos que el tenen vostès per treballar, fa sis mesos que se'ls hi va passar, perquè això va ser el mes de maig. I entenem que amb aquests sis mesos ja hagués pogut fer l'objecte, com a mínim, d'un primer treball.

Tampoc és el mateix, Sra. Gili, el fet d'haver de marxar de zero, com vam fer nosaltres, haver de recopilar-ho, haver de treballar-ho, que després tenir un text sobre el qual, doncs, ja es pot treballar i es poden presentar esmenes.

Deixi'm per això que vagi per parts. Contestaré primer a la Sra. Pallarés en relació - i potser em descuido alguna cosa, perquè és veritat que n'ha dit moltes. En relació a l'article 27, pel que fa referència al control de la tutela, entenem que hi ha d'haver aquesta intervenció del Ministeri Fiscal i potser sí que és cert que hi poden haver dubtes quan es llegeix en relació a aquesta intervenció, però sempre hi ha d'haver una intervenció del Ministeri Fiscal quan estem parlant, doncs, d'aquests drets tant dels infants com de les persones tutelades.

Ens diu després que s'hauria d'eliminar el concepte de pàtria potestat, i aquí ja ho vam comentar també en la darrera. Parla únicament de potestat, en tot cas, eliminar el que és pàtria, per la referència que es fa al pater, i aquí convinc amb vostès que això ho podem comentar en comissió i que evidentment estem disposats, perquè en algun altre article del text ja ho havíem deixat únicament com a potestat.

Ens diu també que s'haurien de suprimir les diferències entre matrimoni i unió civil, diferències que entenc únicament a nivell de terminologia o de denominació, perquè aquí a nivell d'efectes jurídics, tant el que és matrimoni com el que és unió civil, ja no hi ha cap tipus de diferència. Aquesta diferència únicament vindria per la terminologia i per la denominació. Si no ho he entès malament el que ens ha volgut dir. Ho sigui, que únicament farien un canvi de terminologia.

Ens diu que aquest text també requerirà molt de temps si es vol debatre en comissió. Jo crec que aquí no hi ha dubtes que aquest text es voldrà debatre en comissió, i que de fet sempre s'ha fet així. A nivell de la Comissió, d'Interior no hi hagut mai presses, entenc que sempre s'han debatut els textos correctament. I per tant, doncs, amb aquest text farem el mateix i ens hi sumarem i treballarem conjuntament si així és la seva voluntat.

La Sra. Rosa Gili, ens diu el mateix, ens diu que hem trigat molt temps en consensuar el text. Que aquest text demana un temps d'anàlisi. Convinc amb vostè que aquest text requereix aquest temps d'anàlisi. Això ho convinc, el que passa és que és com el que li he dit anteriorment. Vostès ja fa sis mesos que tenen aquest text. Per tant, aquest text ja l'haguessin pogut començar a treballar. No és el mateix iniciar els treballs de zero com he dit abans, que és el que hem hagut de fer nosaltres per recopilar, per modernitzar, per harmonitzar, que tenir ja el text fet i treballar sobre aquest text.

Ens diu que és necessari que hi hagi el debat corresponent, i aquí també li accepto i ja li dic que aquest debat hi serà en comissió. I que per tant, li estenc el guant de treballar-ho conjuntament en comissió, i fins i tot fora de comissió si es volgués per poder-ho treballar i que pugui ser aprovat aquesta legislatura.

Ens diu que hi ha aspectes a corregir. També ho he dit en la meva intervenció inicial. Es desprenen aquests aspectes tant pel que fa referència al criteri de Govern com pel que fa referència al propi informe del Consell Superior de Justícia. I per tant ja hem dit i ja hem avançat que nosaltres presentaríem les corresponents esmenes per, en tot cas, acollir-nos amb aquestes qüestions tècniques.

I finalment ha acabat la intervenció amb un tema que també va sortir en la reunió que vam tenir amb els tècnics, i és la definició de família. Pel que fa referència a aquesta definició de família, família en sentit jurídic, evidentment, també en podem parlar en comissió, però vam decidir de prescindir d'aquesta definició, pel fet que avui, com vostè ho ha dit, les famílies poden ser monoparentals, poden ser famílies, reconstituïdes, poden ser famílies extenses amb fills de cadascun dels progenitors o convivents, pot ser una llar de convivència amb d'altres parents. I per tant, entenem que fent una enumeració, ens podríem deixar algun supòsit.

Es tracta a més a més d'un terme que va evolucionant i que va canviant en el temps adaptant-se, doncs, a la situació actual.

Per tant, com hem dit, és un tema que podem parlar en comissió. Evidentment, no estem tancats a poder

trobar aquesta definició de família. El que passa és que efectuar una definició genèrica com vostè ens deia, corren el risc de deixar-nos com vostè ens deia, corren el risc de deixar-nos algú.

I a més a més, ja per acabar, la Llei preveu tres conceptes de família i aquests conceptes de família estan previstos als articles 70, 141 i 144.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Liberal, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

En relació als comentaris de la consellera Sofia Garrallà, primer dir-li que considero que sí que arriba tard, i no perquè vostè fa sis mesos que ens ho van donar. És que gràcies a què fa sis mesos que ens van fer aquesta aportació, nosaltres ja vam començar a treballar. I les aportacions d'esmenes que avui li comento, són qüestions que portem molts dies treballant en relació a aquest text. Per tant, tot i així, considero que amb 30 textos legislatius que estem debatent, amb una entrada del pressupost que s'entén que ja s'ha donat de fet per part tant del Govern com del Grup Demòcrata que aquí, doncs, cadascú haurà de fer com pugui. Si nosaltres teníem costum de treballar el pressupost de forma conjunta, evidentment, aquest any sembla que no podrà ser així. Perquè cadascú haurà de repartir-se aquesta feina. Per tant ja veurem com ho farem.

Això és pel que penso que arriba tard, perquè és un text important, és un text molt important. Penso que en això ningú n'ha tingut dubtes, però requerirà una quantitat d'esmenes també molt serioses i un debat molt dens, i amb el volum que hi ha a la taula legislativa, precisament jo penso que no veurà la llum. Perquè únicament amb els comentaris del Consell Superior de la Justícia, hi ha un bon plec de temes a discutir amb qüestions que afecten, com s'ha comentat, temes molt seriosos, com les crisis de família, les tuteles i altres aspectes.

Quan jo feia la referència al tema de l'article 27, he marcat un exemple d'aquests comentaris que ha fet el Consell Superior de la Justícia. Jo no qüestiono que hi hagi una institució que ho coordini o que ho supervisi. Evidentment entenc que ha de ser així. El que em va provocar el dubte és en relació a conèixer el cost de la implementació d'aquesta Llei. Perquè si en aquest cas, com bé ha exposat el ministre sí que s'ha previst, doncs, segurament una fiscal més, no

sembla que sigui aquest el comentari que fa el Consell Superior.

Doncs, bé, en relació a què significarà econòmicament la implementació d'aquesta Llei, doncs, tampoc no ho sabem.

No vull discutir el contingut del que es menciona, que segurament és necessari.

Penso que ens podem posar d'acord segurament en aspectes com el que comentava de la pàtria, que també era una tema que feia referència el Consell Superior de la Justícia.

I en relació a les diferenciacions entre matrimoni i unió civil jo penso que va molt més enllà de la terminologia. Perquè és totalment discriminatòria. O sigui les parelles que han fet una unió civil del mateix sexe continuen o estaven publicades i es publica la seva unió de forma separada al que són matrimonis. Hi ha una diferenciació directa, discriminant i fent una diferenciació entre aquelles parelles que són heterosexuales i homosexuals. Aquí la unió civil ha de ser exactament la mateixa i penso que no hi ha d'haver cap tipus de distinció, ni la terminologia i tampoc cap tipus de menció en relació al sexe dins del text de la Llei. I penso que això es pot adaptar i es pot adaptar fins i tot respectant criteris com la paraula matrimoni no es vulgui atorgar absolutament per totes les unions civils. Penso que dins de la comissió es podrà tenir un debat intens amb aquesta qüestió i que potser puguem arribar a obtenir un text que sigui molt més inclusiu i, sobretot, que no sigui discriminatori en aquesta qüestió.

I en relació al debat, doncs, com li comentava abans, jo crec que sí que és cert que sempre es té debat en les comissions, i espero que així ho sigui. Però precisament pel debat que requerirà aquesta Llei, penso que tot i la seva presa en consideració i les esmenes que en gran part exposaran, aquest text el podem veure durant aquesta legislatura.

Ara, també hem vist coses últimament els consellers que tampoc no corresponien i potser també tenen intenció de continuar actuant de la mateixa manera. Això ho haurem de veure.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Mixt, alguna intervenció...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Vist que els meus companys del Grup Mixt no han demanat la paraula, voldria, si és possible, acumular el temps que ells no han utilitzat?

El Sr. síndic general:

Demanaria en tot cas a les persones del Grup Mixt que no han intervingut si estan d'acord amb aquesta demanda?

Sembla pel que indiquen que no hi hauria inconvenient, per tant, vostè disposaria de set minuts i mig.

La Sra. Rosa Gili:

Moltes gràcies Sr. síndic.

A veure, varies coses d'entrada abans de poder acabar amb la meva presentació que abans no he pogut acabar.

Voldria fer algunes consideracions en relació al que ha dit la consellera Sra. Garrallà. Certament, vostès ens van enviar aquest text fa sis mesos, però jo crec que s'ha d'explicar clarament quina és la realitat del Consell General, els consellers que som, hi ha moltíssimes coses. Fa pocs dies un company meu de partit, el David Rios calculava totes les lleis que s'havien fet durant aquesta legislatura, en comptava 88 votades, i totes les que tenim a tràmit. Per tant, li agraïm que ens ho enviés fa sis mesos, però en cap cas, si no s'hi va poder treballar, no va ser per una manca de voluntat, únicament per un tema de sobrecarga dins del Consell, de pocs mitjans i pocs recursos, que penso que la ciutadania ho ha de saber.

Una altra cosa que també diria, bé, costa d'entendre ara aquesta pressa, quan tots sabem que vostès per una proposició de Llei d'emprenedoria que vam presentar els tres consellers socialdemòcrates, vostès amb la seva majoria absoluta, ho deia abans, amb tots els recursos tècnics del Govern, amb tots els recursos econòmics que tenen van tardar vostès 9 mesos.

I un altre exemple que també penso que és interessant, és el treball que hi va haver en relació al Codi de procediment civil, que amb aquest sí que hi vam participar. El meu company Gerard Alís va estar participant regularment al treball legislatiu que es va fer i que va durar més d'un any.

Per tant, jo crec que tot el que hem dit ara no és que no hi hagi voluntat, sinó que tècnicament no és possible. Ho deia abans.

I recalcant, a més a més, que tenim moltíssimes lleis urgents, recordo a tràmit. I una d'elles, que cada any tenim a finals d'any, que és la llei del pressupost, que no voldria dir cap bestiesa, però que a nivell de documentació, provablement passa de les mil

pàgines. No ho sé, em miro el company Pere López que és qui més ho sap.

Sra. Garrallà, vostè parlava dels tres conceptes de família. Molt bé, però justament, el fet de reduir-ho amb uns tres conceptes, el que ens fa por a nosaltres és que hi hagi qui es quedi a fora. Ho deia abans, el fet que nosaltres no definim clarament o genèricament, o en tot cas que no dediquem el temps necessari a analitzar això, farà o portarà a què qui ho acabi interpretant siguin altres institucions. La Batllia, enfront a la imprecisió que s'hagi pogut deixar dins del treball legislatiu. Ja sabem el que passa, això acaba a la Batllia, i per tant, seran els batlles que hauran de fer la feina que nosaltres no haurem fet ara. Ho farà probablement el Registre Civil. Ho sabem en alguns casos, fa poc, de situacions no previstes dins de la nostra legislació. I ho acaben decidint batlles, Registre Civil, ho pot acabar decidint la CASS amb algunes consideracions, per tant, jo crec que és molt important.

Jo, m'agradaria ara acabar el que deia abans, també per posar més èmfasis des del nostre punt de vista de la importància de tot el que estem parlant amb aquest codi de família. Hi ha articles aquí que ens fan rumiar, perquè algun d'ells, segurament, certament no en dubtem, tenien sentit en una època. En una època, per exemple, en què les dones estaven desprotegides front els homes. Una dona abandonada pel seu marit amb fills era molt vulnerable.

I per tant, entenem, que potser algunes coses com les de l'afiliació dins del matrimoni, lligant-ho a uns dies, 180 dies perquè el marit pugui reconèixer aquest infant, se'ns fa molt estrany.

Actualment, continuen havent-hi, certament aspectes discriminatoris i desigualtat entre homes i dones, i em refereixo a la bretxa salarial, a l'accés als llocs de responsabilitat i altres coses més a la nostra societat actual, però gràcies a la lluita de moltes persones en defensa dels drets humans les dones avui, a priori, tenim tots els drets iguals que els homes.

I per això ens sorprenen així a primera vista requisits de l'afiliació dins del matrimoni, i el que deia abans, la regulació diferent entre els fills nascuts abans o després de 180 dies següents a la celebració del matrimoni ens interpel·la molt. Tenia sentit abans. Avui al 2018, en una època en què disposem de tècniques irrefutables per determinar una paternitat, francament demana alguna reflexió.

També, distingir dins del text entre fills matrimonials i fills no matrimonials. No em diran que no porta també d'entrada a una certa interrogació.

Sense parlar de la diferenciació semàntica entre matrimoni civil i unió civil, de la qual hem parlat tant en aquesta sala que discrimina les parelles i les famílies segons la seva composició home dona, o entre persones del mateix sexe i que tant malestar vostès ho saben provoca en el col·lectiu LGTBI amb tota la raó del món.

Parlar també de donacions nupcials relacionant-les amb promeses de matrimoni, també interpel·la. No amagaré que el meu primer pensament ha sigut el d'associar-ho a una dot matrimonial, i ho he buscat al diccionari. La dot és l'aportació que fa la muller al marit orientada al sosteniment de les càrregues del matrimoni. Bé aquesta cosa ja sabem que per exemple crea molts problemes a les famílies i a les nenes en néixer en societats no massa reconeixedores dels drets de les dones.

Potser sí que es pot justificar en algun cas especial, però ara mateix necessitem poder-ho estudiar més profundament.

Més coses, capítols matrimonials que permeten atorgar pactes successoris. Tenen sentit actualment? Quin valor poden tenir? Condicionen en alguna cosa enfront d'un testament? Necessitem reflexionar-hi.

Un altre tema. Realment és necessari obligar a la gent casada que es vol divorciar a passar per un període de reflexió? Cal mantenir la figura de la separació a dia d'avui? Què no som prou grandets tots per assumir les nostres decisions personals? Rumiem-hi.

Amb aquests exemples espero, aquests i els davants, espero haver deixat clara l'evidència que el treball d'aquest projecte de llei és molt important perquè estableix els fonaments de les relacions que ens regeixen el dia a dia, i aquestes qüestions les hem de rumiar, les hem de treballar, les hem de comparar, les hem de debatre tot el temps que sigui necessari.

La tramitació tant tardana d'aquest text posa en perill poder disposar d'aquest temps tan necessari i que ens permeti fer-ne un treball seriós.

Certament algunes parts del text ens poden satisfer, d'altres ens fan dubtar, necessitem analitzar-les profundament i en algunes discreparem.

Així, per això volia avui deixar constància de la transcendència d'aquest treball, i ja he anunciat abans el nostre vot positiu.

Sra. Garrallà tenim totes les ganes del món de treballar amb aquest text, és un tema molt important entenc jo i que justament ens porta a analitzar la nostra societat, la nostra ciutadania, i per tant, la nostra predisposició a treballar hi és, malauradament tenim molts i molts dubtes que això sigui possible a dia d'avui.

Moltes gràcies Sr. síndic.

(El M. I. Sr. Xavier Espot Zamora deixa la sala)

(El M. I. Sr. Cap de Govern s'incorpora a la sala)

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, alguna altra intervenció...

No hi hauria intervenció...

Per Govern, es desitja intervenir...

No hi ha intervenció...

Sra. Sofia Garrallà.

La Sra. Sofia Garrallà:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Ens ha dit la Sra. Pallarés que és un text important, el que convinc amb vostè. Però de la seva intervenció i de la intervenció de la Sra. Rosa Gili, i aquí sí que faria una contesta en tot cas per les dues, semblaria ser que dona la legislatura per acabada, la qual cosa no és en absolut així. Queda feina per fer, l'obligació que tenim tots és de fer aquesta feina, de culminar-la i tant de bo que s'hagués pogut fer abans.

Nosaltres presentem el text quan ja està acabat, donem aquest termini perquè els col·lectius concernits i fins i tot els grups parlamentaris puguin començar a mirar-s'ho.

Posteriorment hi ha l'entrada a tràmit el dia 1 d'octubre i a partir d'aquest moment en què està publicat al Butlletí, ja s'hagués pogut començar també a treballar.

Nosaltres coincidim amb vostès, i esperem que aquesta llei tant de bo no es quedi al calaix i pugui veure's culminada.

Pel que fa a la Sra. Pallarés en relació a la figura del fiscal previst en el pressupost, entenc que no és per aquesta llei específicament perquè ja era una petició que se'ns havia fet reiteradament, però en tot cas, i veig que el ministre ha marxat, ens hagués pogut corregir al respecte.

Més enllà de la terminologia entre matrimoni i unions civils, ens diu que és discriminatòria aquesta diferència. Nosaltres no ho veiem així, i no ho veiem així perquè tant una institució com l'altra tenen els mateixos drets i els mateixos efectes jurídics. Tenir els mateixos efectes jurídics no hi ha absolutament cap mena de discriminació i distinció.

Sra. Gili, crec que hem de mirar endavant i no enrocar-nos en tot cas en el temps, de si fa molt

temps o no fa molt temps que s'ha pogut treballar. En tot cas, sí que convinc amb vostè, i aquí no comparteixo el que ha dit, perquè no hi ha absolutament cap pressa, ningú li ha parlat de pressa. Es tracta d'un text que s'entra a tràmit parlamentari com he dit a l'1 d'octubre. Ja el tenen des del mes de maig, i no veig que ningú els hagi posat absolutament cap mena de pressa. Ja li he dit abans, en tot cas en comissió es podrà treballar i es podrà debatre com sempre s'ha fet a nivell de la Comissió d'Interior.

Ens diu en relació amb el terme família, que el fet que es prevegin les tres institucions familiars, deixaríem algú a fora. Nosaltres no ho veiem així, en tot cas entenem que aquestes tres institucions són les previstes. A nivell de la llei hi ha molts altres llocs en què es parla de família, però en tot cas com li he dit abans, no en faré ara un debat, i entenc que ho podrem debatre i si tenen alguna aportació al respecte i alguna definició al respecte, doncs ho debatrem en comissió.

Tampoc entenc, com li he contestat a la Sra. Pallarés, que sigui discriminatori el fet que hi hagi una terminologia diferent per quan s'equiparen absolutament els drets entre les persones casades i les unions civils.

No voldria tampoc encetar un debat jurídic aquí sobre la presumpció de paternitat, sobre els reconeixements de paternitat, en tot cas, estem oberts a treballar-ho en comissió, però el que preveu la llei és únicament aquesta presumpció de paternitat. Es tracta d'una presumpció i no d'un reconeixement.

Ens parla també de les donacions nupcials, que vostè considera que és una dot.

Els tècnics redactors, jo crec que li van explicar a nivell de la comissió. Són dues coses diferents, són coses que malgrat vostè cregui que actualment no es donen, encara hi ha aquestes donacions nupcials, i és una cosa plenament i completament normal.

A nivell dels capítols matrimonials, sí que tenen sentit perquè tampoc és una obligació, és una potestat que tenen les persones si es volen acollir i volen pactar aquests capítols patrimonials de fer-ho, i per tant entenem que hi ha de ser en el text.

El període de reflexió pel divorci, aquí convinc amb vostè que podem parlar-ne en tot cas en comissió. El que sí que no trauria és el tràmit de separació. Entenem que les persones han de ser lliures de poder triar de si primer es volen separar o si es volen divorciar directament, però en tot cas com li he dit, a nivell de terminis sí que podem parlar-ne en comissió.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Liberal, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Té raó, hi ha molta feina per fer, i a més a més com deia, se'n deixarà molta, doncs sí, hi haurà molta feina per fer encara.

Però són vostès els que no l'han fet a temps, no pas nosaltres, i són vostès que han necessitat temps al Reglament d'aquesta Cambra per poder passar allò que no havien fet amb temps.

Per tant, no ens vinguin a dir ara que els altres no estiguéssim fent el que toca. Nosaltres hem fet tota la feina, continuarem aportant amb aquesta i amb totes les lleis que hi ha de la millor manera que puguem arribar, però trobo que és veritablement excessiu intentar fer i pressionar el contingut d'una llei tan seriosa i tan important per intentar que passi com s'ha comentat abans, han trigat anys per poder elaborar aquest text. Han necessitat mesos per poder consensuar-ho amb les persones i vostès pretenen que ara aquí en un mes i mig puguem determinar tot el contingut de totes aquestes qüestions tan importants. I a més a més, lamento sincerament que ja faci aquesta valoració en relació a la proposta que hem fet en la modificació de la terminologia en relació al casament. La llei és discriminatòria en aquesta terminologia i lamento que ja considerin que això ja els hi sembla bé perquè tinc la sensació que ja han decidit ni tan sols prendre-ho en consideració. Per tant, esperem si us plau que com ha dit es pugui continuar treballant amb normalitat en la comissió tot el seu contingut, tant les seves propostes com les dels altres que pensem que també són importants, sobretot quan tracta d'un tema de drets que tampoc no entenc el seu plantejament. Tenen la mateixa equiparació de drets, doncs quin problema tenen en donar una terminologia que defineixi exactament aquesta equiparació de drets, i no fer-ho d'una forma separada. Per tant, pensem que és un tema important i sobretot quan es pretén dir que s'estan fent tants esforços per la igualtat i per millorar els textos perquè no hi hagi cap tipus de discriminació. En aquest cas, sincerament de les seves paraules al que després ens porten a tràmit, penso que hi ha una distància important.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Mixt, hi ha intervencions...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

Bé, jo algunes consideracions també per la Sra. Garrallà. De les seves paraules, agrairé la bona predisposició a què hi hagi debat en comissió, però crec que hi ha una cosa que la voldria deixar clara. Els que estem aquí en aquesta sala segurament ho sabem tots, però potser hi ha gent que no ho sap que ens pugui estar escoltant. És a dir per arribar a debatre en comissió una llei, prèviament s'ha de fer un treball d'esmenes.

Estem parlant d'una llei que té gairebé 300 articles. Jo he anat desgranant alguns aspectes que així amb un anàlisi previ, amb un temps més que limitat i uns recursos que són els que són. He intentat destacar-ne alguns però els meus companys de l'oposició també han destacat moltíssimes coses. És a dir que no estem parlant de 300 articles senzills sinó que són 300 articles amb complicitat, que demanen un debat, ho deia abans ideològic, filosòfic, és a dir és molt transcendental el que estem parlant ara. Per tant, està molt bé que vostè ofereixi bona predisposició a debatre amb comissió, però és que prèviament amb això ens hem de documentar, ho hem de treballar, ho hem d'analitzar. Per tant, crec que és important poder-ho comentar.

Una altra cosa que voldria dir també, que també penso que és important, vist coses que s'han dit avui aquí en aquesta sala o coses que s'estan dient a través de la premsa o del que sigui. És a dir, jo el que vull deixar molt clar és que nosaltres no és que no vulguem treballar, el contrari, estem demanant treballar, volem treballar, volem treballar seriosament, volem treballar parlant amb qui convingui, volem treballar assessorant-nos amb el que ens pugui plantejar dubtes. Per tant, és que li giro la truita al revés. Seria molt més fàcil, miri, si no volguéssim treballar, nosaltres fantàstic. Ens abstenim, votem en contra de la llei, diguem que és la seva i s'ha acabat. Això seria no treballar.

I abans li he dit, he fet referència als articles de la Constitució, tenim una responsabilitat i la tenen vostès i la tenim nosaltres. I jo no he sabut trobar en cap dels articles de la Constitució que digués que els consellers de la minoria tenen menys drets per fer la seva tasca legislativa. És a dir, tenim la mateixa que vostès i entenc jo que és una evidència, que s'hauria de tenir en compte que els recursos no són els

mateixos. Per tant, jo crec que justament vull que quedi clar, que sí que volem treballar. Justament, volem treballar, ho volem fer bé, i segurament si no hem pogut mirar-nos fins ara això és perquè no només volem treballar el codi de família sinó que ho volem treballar tot bé. I volem treballar doncs les modificacions de la llei de la CASS que també són molt importants. Volem treballar correctament les lleis de relacions laborals que són molt importants. La llei de la funció pública, la llei d'educació, les lleis de finances, és que tant de bo només hi hagués això Sra. Garrallà, tant de bo!

Una altra cosa, vostè abans, només una referència per baixar una mica més en el detall, deia vostè que no veia discriminació entre el matrimoni civil i les unions entre les persones del mateix sexe. Miri, aquestes coses se'ls hi ha de demanar a les persones afectades. S'ha de demanar als col·lectius afectats perquè certament quan un problema no et toca a tu personalment, és molt difícil d'entendre que per algú li pugui semblar inadequat, i per tant, nosaltres hem parlat amb gent, ens han arribat moltíssims ímputs que van en aquest sentit. Per tant, jo li recomano que faci el mateix abans d'afirmar que no és una discriminació, és a dir si hi ha gent que se sent discriminada és que alguna cosa deu haver-hi.

Després només també molt ràpid en relació a la presumpció de paternitat dins del matrimoni. Una de les reflexions potser també ha de dir de suprimir els terminis. Hi ha moltes coses a rumiar dins d'això, no estem en contra però hi ha reflexions a fer. I el mateix li dic en relació amb els capítols matrimonials, a les donacions pre nupcials, jo entenc que hi ha altres figures jurídiques que permeten fer això i segurament són aquestes paraules que en tot cas ens interpel·len. Reitero això, ens interpel·len. Nosaltres volem poder-ho treballar. Potser un cop ho haguem treballat profundament com demana la complexitat del text, ho veurem d'un altra manera, però a dia d'avui necessitem treballar-ho.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció dins del Grup Mixt...

Pel Govern...

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies.

Abans de tot disculpar-me perquè la meva obligació és estar aquí, però vostès saben que hi ha hagut un

malaurat incendi, i doncs a mi em sembla que el mínim que puc fer és excusar-me.

I també a l'encens també he excusat la presència perquè potser hauria pogut intervenir el ministre d'Interior, però una vegada ha estat aquí, la missió també del ministre és estar al costat del Cos de Bombers que s'han desplaçat.

Però simplement això, excusar davant del Consell General de la meva absència, però són motius que vostès poden entendre.

Res més Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Garrallà.

La Sra. Sofia Garrallà:

Gràcies Sr. síndic.

Sra. Pallarés, no pretenem passar absolutament res. Quantes pròrrogues s'han donat aquesta legislatura? Amb quantes lleis? Quantes pròrrogues s'estan donant actualment? Però és que...

El Sr. síndic general:

Si us plau, evitin els debats particulars, si us plau.

La Sra. Sofia Garrallà:

Vostè ens estan dient que el que pretenem nosaltres és escurçar terminis, la qual cosa no s'ha fet. A dia d'avui no s'ha fet. Convindrà amb mi que de les lleis que estan a tràmit parlamentari, s'han donat moltíssimes pròrrogues, i s'està treballant correctament amb comissió. Per tant, entenem que com que no s'ha escurçat absolutament cap termini, no poden dir-nos que el que fem és pretendre doncs posar traves al treball parlamentari, la qual cosa no s'ha fet en absolut.

Ens diu que vostès han fet tota la feina, i això no li discuteixo, i no li he discutit absolutament mai.

Ens diuen que no pressionem. És que no sé on veu aquesta pressió, no sé on la veu sincerament, amb què hem pressionat? Quan hem pressionat?

I finalment, en relació amb la terminologia, la discriminació, i aquí sí que faria una contesta conjunta. No convinc que sigui discriminatori, i que sigui discriminatori jurídicament.

Estem parlant d'una llei en la que preveu jurídicament els mateixos efectes tant pel matrimoni com per les unions civils. I aquí sí que ja no hi tornaré, en tot cas si tenen una proposta, presentin-la i la debatrem en comissió.

Sra. Gili, és veritat que un cop presentada la llei a tràmit i després d'aquesta presa en consideració, s'obrirà el període d'esmenes, i és veritat que tindran el temps necessari per treballar aquesta llei. Sí convinc amb vostè Sr. López, però per què ho diu vostè? No ho sé, de moment s'obrirà aquest període d'esmenes. A partir d'aquí treballem-la.

Ens diu que sempre han treballat, doncs continuïn treballant com ho fem tots. Mai hem dit nosaltres que no volguéssiu treballar, mai ho hem dit. I mai hem posat cap mena de pressa.

Pel que fa a la discriminació, ja li he contestat abans, i el que sí que no cal que em faci recomanacions perquè també parlo com vostè, doncs amb altres col·lectius, amb molts col·lectius. I ja li he dit que a nivell de terminologia si hi ha diferència, no significa que hi hagi discriminació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Liberal, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Sincerament penso que les seves paraules estan molt fora de lloc, tenint en compte que és el Grup Demòcrata que ha fet demanar, i ha demanat a Sindicatura canviar i traslladar totes aquelles que estaven cap a urgents per poder continuar-les treballant fora del període de sessions que marca el Reglament.

Per tant, si vostè considera que no és pressió. No sé vostè de quantes comissions forma part en aquesta Cambra? Perquè nosaltres que som grups més petits, tenim de formar part de totes, i fer el seguiment absolutament cada un de nosaltres de molts dels textos legislatius que es fan. Jo ja entenc que vostè no entengui la pressió, jo ja l'entenc que vostès no l'entenen la pressió. La pressió la tenim nosaltres per poder fer bé la feina, que és el que voldríem poder fer. Això és el que vostès no entenen, i sincerament és molt trist que arribin a fer temps al Reglament d'aquesta manera, que al final tots estarem per treballar el que toca, no es preocupi, entrarem les esmenes i esperem exactament tal i com ha dit, es comprometin, ja que haurem de continuar treballant i prorrogant els textos, que a més a més no poden ni entrar a les comissions perquè les comissions ja tenen textos que ja estan treballant i tampoc poden entrar-hi més textos fins que no s'acabi el que hi ha. Doncs que allarguin els terminis de pròrroga que és el que toca per poder tenir temps de treballar tot el que està

dins de les comissions i a més a més fer totes les esmenes de tots els altres textos que han entrat. Cosa que això no és evident des de l'oposició. I té molta raó, vostè no la veu i no la pot entendre.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Mixt, Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

Jo crec que és interessant el debat que estem tenint ara, justament perquè crec que pot ajudar a què la gent entengui quina és la feina del Consell General i quina és la tasca que fem.

Ho vam recordar fa pocs dies en una roda de premsa que vam fer conjuntament tots els grups de l'oposició la feina del conseller general -i aquí també em remeto al text aquest-, és la feina legislativa però també el control a Govern, cosa que vostès des de la majoria legítimament, bé entenc que perfectament poden no fer-la però també és la seva tasca, eh? Per tant, és el que li volia dir, el que volia que quedés clar. És a dir, som pocs i m'afegeixo evidentment a tot el que diu la consellera Pallarés però no només tenim això, és a dir, nosaltres tenim el control del Govern regularment presentem moltíssimes preguntes orals quan podem, quan no se'ns passen els terminis perquè no se'ns ha avisat, presentem preguntes escrites, demandes d'informació, tot això demana un estudi, demana reunir-se amb col·lectius, demana analitzar-ho, i també posteriorment un cop rebudes aquestes respostes, aquestes demandes d'informació també demana un temps cosa que ens és molt difícil perquè anem tot el dia de remolc a darrera dels tempos que vostès ens imposen.

Quan deia abans que es donaven pròrroques, miri, aquestes pròrroques es donen amb uns criteris que... jo no ho sé, ja ens les explicaran... En general sabem que més o menys no importa la llei, bé, ja ho tinc més o menys analitzat, se'ns en dóna una, dos, la tercera ja comença a grinyolar... Bé, depèn dels seus criteris. És a dir, en cap cas se'ns demana a nosaltres: "Com ho porteu?", "Us sembla que podríem reduir el termini?"... No, no, ens ho trobem fet, ens ho trobem publicat als butlletins i ja està. Algunes vegades tenim bones sorpreses. Ostres, ens han donat els dies! Però, moltes vegades la soga se'ns va tancant al coll i, per tant, em sap molt greu dir-ho però no se'ns permet treballar correctament.

Després, en relació al període... Miri, és que no és que vulgui inventar-me res però estem a 22 de

novembre, queda un mes... un mes dins del període de sessions perquè, a més, és una evidència però bé, ho recordo aquí, hi ha les vacances de Nadal pel mig, uns dies festius que tots tenim dret de celebrar i, per tant, queda un mes de sessions.

Em sap molt greu! És que em sap molt greu que a vostès ara els preocupi aquest calendari, però vostès han tingut una majoria absoluta, fa dos legislatures que la tenen, són molts. Si estem a dia d'avui treballant això no és culpa nostra, és a dir, vostès potser havien d'haver prioritzat, potser haurien en lloc d'haver entrat tantes coses, potser prioritzar aquelles que realment eren prioritàries, i potser no estaríem aquí.

I m'agradaria només ara acabar amb una pregunta o consideració, i torno a la nostra Proposició de Llei d'emprenedoria que, torno a dir, vostès van demanar pròrrogues durant nou mesos. Considera vostè que el Codi de família i de la persona mereix menys temps que una Llei d'emprenedoria que vostès van acabar totalment desmantellant en relació al que vam fer nosaltres, és a dir, pensa realment vostè que aquest treball demana menys temps?

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller del Grup Mixt desitja intervenir...

Per part del Govern no hi hauria intervenció...

Algun altre conseller desitja intervenir...

No hi ha...

Sra. Garrallà.

La Sra. Sofia Garrallà:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Entenc que han portat el debat a un altre lloc perquè es tractava aquí de parlar sobre la Llei qualificada de la persona i de la família, per tant, jo no entraré més en discutir si hi ha hagut temps, si no hi ha hagut temps, si és necessari, si no és necessari ni tan sols en relació amb la declaració d'urgència perquè entenc que no és el debat avui.

I el fet de què ens ha dit, Sra. Pallarés, de què no entraven més textos en comissió i que es donaven aquestes pròrrogues era perquè ja n'hi havien en comissió. Entenc que per molt que hi hagi textos en comissió n'hi ha d'altres que també podrien entrar i que també es podrien treballar, no treu una cosa de l'altra.

En tot cas, ho deixaria aquí perquè no voldria fer un debat paral·lel en relació amb la urgència, o no.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Martisella, teniu la paraula.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies Sr. síndic.

Jo únicament el que voldria és no entrar en el fons del text sinó en les consideracions que ha dit la Sra. Gili quant a la feina.

Vostè aquí acaba d'obrir una Caixa de Pandora i no hi ha cap problema, hi entrarem, però potser la que es posa vermella... els que es posen vermells són vostès perquè si vol treure els draps bruts de les comissions els podem treure tots, Sra. Gili. Que quan es comença una comissió es fiquen uns horaris i si dura una mica més, no passa res, però sempre hi ha algú -potser des de la seva bancada- doncs, que hem de sortir de manera puntual... No es treballa.

Després, tenim un problema... -bé, un problema...- doncs, que hi ha consellers que tenen altres reunions a fora i potser hi ha comissions que es queden paralitzades dos o tres setmanes... No passa res, tothom s'adapta! Ara, la voluntat de treballar hi és de tots, i no hem ficat cap pressa a les comissions per treballar. Estem treballant, s'està tenint un debat, ja el vam tenir el dimarts a la tarda amb Afers Socials i el dilluns al matí. No tenim cap pressa en treballar! Estem treballant, s'està tenint un diàleg i vostè Sra. Gili sempre fica sobre la taula el problema dels mitjans als seus companys. La Sra. Bonet, el Sr. Víctor Naudi i el Grup Parlamentari Liberal tenen els mateixos mitjans o potser menys i treballen, i estan en comissió, i no hi ha cap problema, i arribem a consensos, i arribem a enteses i no posen tantes traves com vostès.

Doncs, ja n'hi ha prou Sra. Gili, perquè la feina la fem tots! I de vegades hi ha comissions que es queden parades perquè vostès no es volen fer substituir. D'altres membres del Grup Parlamentari Liberal es fan substituir i intenten treballar. O sigui que la feina la fem tots els consellers que estem aquí, la responsabilitat la tenim tots!

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Hauríem d'anar conclouent aquest debat.

Sr. López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Evidentment la intervenció i les acusacions que ha fet la Sra. Martisella, no tant quant a membre del Grup Parlamentari Demòcrata sinó com a membre de la Sindicatura, em sembla que mereixen una contesta perquè les acusacions que vostè ha fet són molt greus. Vostès tenen una falta d'empatia total, vostè treu les coses de context, i el que està passant aquests darrers dies i aquestes darreres setmanes, al nostre entendre, és del tot inadmissible.

Se'ns convoquen reunions en paral·lel al mateix moment -dos o tres reunions de determinades comissions-; tothom s'enfada perquè no hi podem ser i no hi podem assistir; es convoquen reunions de comissions quan estem en delegacions internacionals representant el Consell General o en reunions a les que assistim en tant que consellers; es pretenen votar esmenes quan algun dels membres del grup parlamentari no hi és present ja sigui per un tema personal, però sobretot quan són per qüestions polítiques i no tots els grups parlamentaris es poden substituir. Vostès són quatre a cada comissió, entenc que es poden substituir perfectament, nosaltres habitualment som un a cada una de les comissions, més enllà de què cada conseller és membre de tres o quatre comissions, i per tant, les acusacions que vostè ha fet són molt greus! Són molt greus i desafortunades.

Jo sé que vostès tenen molta pressa en tirar endavant els projectes de llei. Trenta projectes de llei en un mes i mig que falta per acabar el període de sessions és materialment impossible. Si això ha passat aquestes darreres setmanes, insisteixo: convocar comissions quan un està en un desplaçament oficial, convocar tres comissions a la mateixa hora els divendres al matí o pràcticament simultànies a les quals és impossible poder assistir -digui'm vostè com es pot fer per assistir a tres comissions... enviar votacions per correu electrònic perquè res es paralitzi.

I vostès ens ho agraeixen d'aquesta manera? Fent aquest paper trist que vostè ha estat fent avui? Em sembla increïble! Ara, no sé què ens passarà en les setmanes que hem de venir: trenta lleis totes elles urgents no sé si tindrem cinc o sis comissions al mateix moment o al mateix dia perquè jo no veig els dies ni el calendari.

I la Sra. Rosa Gili li ha explicat perfectament: som a 22 de novembre. Quant temps entenen vostès que hem de tenir per fer esmenes a una llei que té 300 articles? Per poder-la debatre deu ser com quinze dies o potser una setmana o menys... I el més fort és que no ho veuen... És que no ho veuen! Passem el

corró, evidentment Sindicatura els hi posa la catifa perquè puguin passar, i a sobre la culpa...

El Sr. síndic general:

Sr. López, nosaltres no posem cap catifa vermella.

Jo li demanaria que eviti, com fan periòdicament, d'incloure Sindicatura que intenta fer la seva feina...

(Se senten sorolls de fons)

El Sr. Pere López:

Sr. síndic, Sindicatura ha pres part en el debat!

El Sr. síndic general:

De la manera més neutra possible.

El Sr. Pere López:

Sindicatura...

El Sr. síndic general:

I tampoc li admeto...

El Sr. Pere López:

Sindicatura...

El Sr. síndic general:

I tampoc li admeto, Sr. Pere López, que parli de la Sra. Martisella com que està fent aquesta intervenció en nom de la Sindicatura. L'està fent com a membre del Grup Demòcrata.

El Sr. Pere López:

No em queda clar perquè ha fet una segona intervenció.

Sindicatura ha volgut prendre part en aquest debat, per tant Sr. síndic, accepti també les opinions. No només es poden prendre decisions en un despatx a lliure criteri...

El Sr. síndic general:

Vostè també les ha d'acceptar, i jo li estic donant la meva.

El Sr. Pere López:

Sí, i jo les accepto... Jo les accepto, és clar que les accepto. Una altra cosa és que, evidentment, no tinc perquè compartir-les, no?

Perquè em sembla que és molt difícil de compartir que a un mes de què s'acabi la legislatura es decideixi

fer que tretze projectes de llei siguin urgents, i quan van entrar no eren urgents.

Però, en tot cas, és la seva decisió, la història jutjarà a tots i cadascun pren les decisions que creu que s'han de prendre.

El Sr. síndic general:

No puc estar més d'acord amb vostè, Sr. López.

El Sr. Pere López:

La Sra. Martisella ha intervingut com a membre de Sindicatura al·legant el treball que s'està fent... Jo ho he entès d'aquesta manera. Si ara es considera que això ha estat un error, crec que ha estat un error, i acabo la meua intervenció.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Martisella...

Hauríem d'anar tancat aquest debat. Sra. Martisella o Sr. Ladislau Baró...

Sr. Ladislau Baró.

EL Sr. Ladislau Baró:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, en tot cas no entenc que la intervenció de la Sra. Martisella s'hagi formulat des de la seva presència a Sindicatura. Crec que la que pugui fer ara, allò també queda fora de dubte de què pugui ser en nom de Sindicatura. El que sí que m'ha semblat entendre... -entès, vaja! Que la Sra. Martisella ha plantejat- és la disponibilitat diferencial que ella constata i que potser molts dels companys del nostre grup parlamentari també constaten a l'hora de participar en les feines de les comissions en funció dels diferents grups polítics o parlamentaris, constatem una... s'ha constatat... En tot cas la Sra. Martisella és el que ha volgut expressar. Potser empíricament hi hauria manera de comprovar si això és cert, o no, no cal donar-hi més voltes, però sí que és cert que de vegades de la mateixa manera que vostès tenen la sensació de què es poden forçar determinats aspectes del Reglament, també ho tenim nosaltres amb un sentit invers. És a dir, vostès tenen la sensació de què es forcen amb un sentit de precipitació; nosaltres tenim la sensació de què es forcen en un sentit d'alentiment, d'obstaculització. La tenim... de veritat que la tenim! Jo entenc que vostès puguin tenir aquesta però nosaltres li asseguro que podem tenir l'altra.

Una última pinzellada... una última pinzellada. La demanda que vam formular en el sentit de què les lleis que estan en una fase determinada de tramitació puguin ser considerades com a lleis que mereixen una tramitació urgent no és en cap cas amb la voluntat d'escurçar terminis, és simplement amb la voluntat de què puguin estar a disposició dels parlamentaris durant els mesos de gener i el tram de febrer que pugui ser vàlid de cara a què es pugui reunir el Ple. Simplement és això. No impliquen cap prioritització ni cap forçada de terminis. És deixar la pluralitat de lleis que encara tenen camí en la tramitació parlamentària a disposició dels consellers i de les comissions perquè lliurement puguin decidir els ritmes de treball i, a partir d'aquí, ja es veurà quines lleis prosperen i quines no.

Per tant, gràcies Sr. síndic per haver-me permès fer aquests dos complements d'informació i lamentar, -com ha fet la Sra. Garrallà-, que el debat prou essencial que ho manifesti totes les forces polítiques sobre la Llei de la persona i la família hagi derivat cap a qüestions procedimentals que tenen la seva importància però que no era el moment segurament de tractar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Molt breument Sr. Pere López, ja que hauríem de concloure aquest debat.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Però crec que el que deia el Sr. Baró mereix alguna explicació.

Sr. Baró, vostès estan exprimint el Reglament, escurçant terminis ja com a norma general. És a dir, quan s'acaba el debat ja no potencialment es planteja algun dia escurçar terminis sinó que ja és la norma general, escurçant terminis per la presentació de reserves d'esmena, per la inclusió de projectes de llei a l'ordre del dia, el vot per correu de les esmenes ja s'està generalitzant, els canvis d'horaris... Estan exprimint el Reglament!

I a sobre ens trobem amb aquesta actitud que només demostra la seva frustració per no haver presentat projectes de llei com el d'avui, tan importants, al mes de novembre s'està admetent a tràmit quan falta un mes per acabar el període de sessions. I vostès no ho veuen. Ho veuen tan normal! Hi ha hagut un Codi de relacions laborals que s'ha estat un any treballant, es va presentar amb un termini, els grups han fet esmenes, hi ha hagut un debat molt intens, molt ric,

com s'ha de fer. El que vostès estan fent és una falta de respecte. La carta que vostès van trametre a la Sindicatura sense parlar amb els consellers de l'oposició és una falta de respecte vergonyosa. No assentar-se amb els grups de l'oposició quan es demana al Debat d'orientació política, prioritzar a assentar-nos plegats a traïció de tots els altres grups parlamentaris, entrar aquesta carta i obtenir el beneplàcit de Sindicatura és una actitud com a parlamentari vergonyosa. I si vostès pretenen continuar exprimint el Reglament facin... Nosaltres farem el que podem.

Ja li dic, no podem anar a quatre reunions a l'hora ni podem preparar esmenes a trenta projectes de llei en una setmana, però si vostès ens hi obliguen, vostès facin i la gent ja valorarà, els ciutadans ja valoraran quin respecte tenen... Perquè no és cap a nosaltres, eh? El que vostès estan fent amb nosaltres ho estan fent amb els electors, amb la gent que confia amb nosaltres i amb la gent que ens ha donat suport. És a ells als que vostès estan menystenint.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions i vist el manifestat, concloem el debat que ha anat més enllà de l'anàlisi de la Proposició de llei que estàvem contemplant. I a la vista de les intervencions proposo la presa en consideració per assentiment.

Es pren en consideració la Proposició de llei, i segons disposa l'article 104 del Reglament del Consell General, s'obre un termini de quinze dies per poder-hi presentar esmenes que no poden ser a la totalitat.

Abans de passar al següent punt de l'ordre del dia suspenen la sessió durant quinze minuts.

Se suspèn la sessió.

(Són les 11.15h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 11.45h)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

2- Examen i votació del Projecte de llei de suplement de crèdit per fer front a les despeses derivades de la regularització de

l'import de les transferències als comuns de l'exercici 2017.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 98/2018, del 16 d'octubre, i no s'hi ha formulat cap esmena.

Per part del Govern hi hauria intervenció...

Sr. Jordi Cinca, teniu la paraula.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores i senyors consellers, diria que normalment a cap ministre de Finances li agrada presentar projectes de llei de suplement de crèdit. Més aviat ens agrada que tot estigui planificat, ben parametritzat, que les previsions s'acabin complint, en definitiva no ens agraden les sorpreses. Els suplementes de crèdit acostumen a estar associats a desviacions en les previsions, a fets sobrevinguts, a emergències i, per tant, no acaben d'encaixar amb els paràmetres que acostuma a tenir tot ministre de Finances. Tot i així, en ocasions són necessaris, la pròpia complexitat de la gestió pública els propicia i per això encertadament la Llei de les finances públiques els preveu. En qualsevol cas durant els gairebé vuit anys que he tingut l'honor d'estar al front del Ministeri de Finances he intentat recórrer el menys possible a aquesta figura. Sempre que hem pogut hem corregit les desviacions des de la gestió pressupostària. Però, en qualsevol cas quan ha estat necessari els hem presentat.

El suplement de crèdit que avui es porta a debat d'aquesta Cambra reconec que és d'aquells que no m'agrada presentar, que tant de bo no ho hagués hagut de fer. Un suplement de crèdit per fer front a les despeses derivades de la regulació de l'import de les transferències als comuns de l'any 2017. Una transferència que, cal recordar-ho, estava prevista en el pressupost de l'any 2017 amb una dotació de 54.600.000 euros. Una quantitat que no estava improvisada, ni era fruit d'una decisió unilateral del Govern. Una quantitat molt important que anava més enllà de la vocació pressupostària del Govern que era fruit de l'acord entre els comuns i el Govern d'Andorra. Es a dir, estava pactada amb les institucions que havíem de rebre aquesta transferència: una quantitat coherent amb el que s'havia transferit els dos anys anteriors i també pactat amb els comuns; una quantitat que ja els hi havia permès a la majoria dels comuns presentar liquidacions els anys anteriors amb superàvit; una quantitat que situava la transferència als comuns en

un dels imports més alts de la història; una quantitat, senyores i senyors consellers, que ja estava coherentment integrada en els pressupostos de l'any 2017 de tots i cada un dels comuns.

Per tant, crec que per aquestes i moltes altres raons, podem afirmar que era un import que satisfia les necessitats dels comuns i alhora evitava tensar innecessàriament les finances de l'Administració general i contribuïa a la sostenibilitat de les finances públiques.

Naturalment no era una quantitat que els cònsols haguessin pactat des de la deixadesa o desistint de les seves responsabilitats com a gestors de la parròquia. Tot el contrari, era fruit d'un extraordinari sentit d'Estat per part dels cònsols. Persones compromeses amb l'obligació de defensar a capa i espasa els interessos de la seva parròquia, però que per damunt de tot són conscients que les parròquies formen Andorra, i que per tant també som conscients, que de res serveix que, circumstancialment, la parròquia vagi bé si el país no hi va.

Conscients també que la realitat d'Andorra ha canviat molt des de l'any 1991, i que aquests canvis han estat especialment significatius en l'estructura dels ingressos de l'Estat. Per això, vam entendre que calia abordar una reforma de la Llei de transferències que tingués en compte aquesta nova realitat, que incorporés els efectes del nou marc fiscal, que preveïés una repartició en base a les noves competències, en definitiva una Llei de transferències adaptada als nous temps.

Endinsats en aquest context els consols van acceptar congelar les transferències mentre es negociava una nova Llei de competències i transferències. Evitant així una escalada en les transferències que no tenia cap lògica. La quantitat acordada per aquest període transitori va ser de 54.600.000 euros, els hi deia abans, 54.600.000 euros.

Un import que ho torno a dir, era pràcticament el més elevat que s'havia transferit mai. I que no s'allunyava gens del que ha estat el punt de sortida de la nova Llei de transferències amb 55 milions d'euros. i que com saben, és la que s'està aplicant aquest any 2018.

Per tant, estàvem, en plena disposició en el debat del pressupost del 2017, de tirar endavant una proposta que era coherent amb el que s'estava vivint i era coherent amb el procés de negociació de transferències i competències que en aquell moment estava en el seu punt àlgid amb els comuns.

Era, per tant, una quantitat que donava resposta a les necessitats dels comuns i era una quantitat que encaixava dins dels límits del marc pressupostari

aprovat pel Govern i també aprovat pel Consell General.

Per tant, era una quantitat que responia a la realitat del moment.

Sigui com sigui, calia per tirar-la endavant aprovar l'article de la Llei del pressupost que modificava la Llei de transferències i, per tant, modificava una llei qualificada. Calia, per tant, un vot qualificat a la Cambra. No cal ara recordar el que va succeir. No es va obtenir aquest vot qualificat, per tant no es va poder modificar la Llei de transferències en relació a la quantitat a repartir i, per tant, ens veiem abocats al projecte de llei de suplement de crèdit que en aquest moment estem debatent.

Exposat això, la resta ja no mereix massa més comentaris. Hem anat seguint el previst a la Llei de transferències vigent l'any 2017, i també el previst a la Llei de les finances públiques. Teníem una dotació al pressupost de l'any 2017. Aquesta no era suficient per transferir el resultat del que cal transferir en base a la Llei del 2017, vigent al 2017, un cop no va prosperar la modificació que es proposava i, per tant, cal presentar un suplement de crèdit per poder fer front a aquesta quantitat.

Certament, es podrà dir que hi havia dos opcions més. Una crec, sincerament, que era inviable, i és modificar el propi pressupost o el propi projecte de pressupost del 2017. En tot cas, calia fer una esmena en aquest sentit. No hi havia aquesta esmena, i si s'hagués fet una esmena en aquest sentit, hauria calgut assenyalar quines partides calia rebaixar per poder dotar amb set milions i mig més d'euros la partida de transferències als comuns. Crec que aquí radica la raó per la qual no hi va haver una esmena en aquest sentit. A ningú li agrada assenyalar quines partides s'han de rebaixar per poder-ne pujar una altra. I per tant, es va optar única i exclusivament per no permetre la modificació de la Llei de transferències, que per tant, ens abocava a haver d'incrementar la transferència als comuns.

Un cop no es va poder fer això, l'altra alternativa era incloure, de fet això ja se'ns va dir en el debat del pressupost del 2018, era incloure aquesta quantitat en el projecte de pressupost del 2018. Però també ho vaig explicar en aquell moment i ho repeteixo ara. Per poder fixar aquella quantitat cal aprovar les liquidacions de comptes del 2016. Per tant, tot i que sí es podia haver posat una quantitat en el projecte de pressupost del 2018, aquesta hauria hagut d'acabar sent tancada definitivament un cop s'aprovés la liquidació dels comptes del 2016.

Com saben tot just fa unes setmanes que es va aprovar aquesta liquidació dels comptes del 2016, i un cop s'ha fet això, insisteixo, complint amb els

passos que preveu la pròpia Llei de transferències i la Llei de les finances públiques, avui sotmetem en aquesta Cambra aquest Projecte de llei de suplement de crèdit.

Un suplement de crèdit que és de 7.549.486,55 euros, per tant, que acabarà situant la transferència als comuns per a l'any 2017 en 66.149.486,55 euros. Una quantitat, insisteixo, molt pel damunt del que es transferirà aquest any 2018 o del que es transferirà l'any 2019. Per tant, que clarament està allunyada del que és la realitat de l'estructura d'ingressos de l'Estat en aquest moment, està allunyada del que són les necessitats dels propis comuns com ho demostra també el fet que els comuns ja fa una colla d'anys que, a través d'una bona gestió pressupostària, estan presentant liquidacions equilibrades i, fins i tot, amb superàvit, fet que els està permetent també rebaixar l'endeutament.

En qualsevol cas, a hores d'ara, i vist que no es va voler aprovar la modificació proposada en el Projecte de pressupost del 2017, nosaltres només podem fer una cosa, que és complir estrictament amb el que diu la llei i, per tant, promoure aquest suplement de crèdit, i amb aquests suplement de crèdit complementar la transferència als comuns, per a l'any 2017 amb aquests set milions i mig d'euros. I un cop, si aquesta Cambra ho considera oportú, s'aprovi aquest suplement de crèdit, així mateix es farà, entenc, per tant, durant aquest mateix exercici 2018.

Gràcies Sr. síndic.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. ministre.

És el torn dels grups parlamentaris.

Comencem amb el Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. subsíndica.

Molt breument, el Grup Parlamentari Liberal donarà suport, votarà favorablement aquest suplement de crèdit per donar compliment a la transferència de l'import, la regularització que s'ha de fer envers els comuns, i donar compliment a la votació que es va fer en el seu dia del Pressupost 2017.

Gràcies.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Continuem amb el Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sra. subsíndica.

Aquest Projecte de llei de suplement de crèdit per regularitzar l'import de les transferències als comuns per l'exercici 2017, esdevé un tràmit necessari, per donar compliment al resultat de la votació de l'apartat segon de l'article primer del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici 2017 que va refusar aquest article, motiu pel qual calia dotar econòmicament als comuns seguint l'article 3.5 de la Llei qualificada de transferències als comuns, que indica que aquest càlcul cal fer-lo un cop aprovada la liquidació del pressupost de l'Administració general de l'any anterior.

Com penso que el debat sobre transferències als comuns ja no és objecte d'aquest Projecte de llei, motiu pel qual li donaré suport.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sra. consellera.

És el torn del Sr. Víctor Naudi pel Grup Parlamentari Mixt, també.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sra. subsíndica.

El debat d'avui per la votació del Projecte de llei de suplement de crèdit per fer front a les despeses derivades de la regularització de l'import de les transferències als comuns de l'exercici 2017, ens fa viure un nou capítol més del serial de les transferències comunals.

La tossuderia del Sr. Martí per aconseguir una reforma exprés de la Llei de transferències amb la única finalitat de limitar aquestes al topall dels 55 milions d'euros, sense aconseguir el màxim consens de l'arc parlamentari en el seu dia, el va dur a votar un pressupost per a l'exercici 2017 si més no temerari, i que finalment ha acabat generant un forat de mes de set milions i mig d'euros.

Un pedaç mes a la seva política de reformes i de gestió pressupostària.

El ministre deia abans que no li agraden les sorpreses, doncs això no n'és cap de sorpresa, és el resultat de la forma de fer de DA.

Ara us cal donar compliment a la Llei vigent com no pot ser d'altra manera.

Donat que no comparteixo la manera de fer que heu emprat durant tot el procés de la reforma de la Llei de transferències i també la de competències, sigui dit de pas, però tenint en compte que cal donar

compliment a aquest pagament per llei, el meu vot serà el d'abstenció.

Gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Dins del Grup Mixt, pels consellers del PS, Sr. Pere López, teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Per fi Sr. Cinca, per fi presenten el crèdit, el suplement de crèdit per pagar les transferències dels comuns de l'any 2017. I dic per fi, perquè són notòries les reticències que ha manifestat el Govern a l'hora de pagar aquest crèdit. Fins i tot vostè va plantejar un temps dues alternatives, que era o bé fer un suplement de crèdit l'any 2017, o bé incloure-ho al pressupost de l'any 2018. I finalment no va optar no per una ni per una altra.

A demés deixi'm que li digui que algunes de les explicacions que han donat prop dels comuns em sembla que no són certes. És a dir, la previsió es podia pagar, els diners es podien avançar, i tot i que faltava l'aprovació dels comptes pel Tribunal de Comptes, és evident que el Tribunal de Comptes no modifica les liquidacions per part del Govern, i si és el cas, s'hagués pogut fer un petit ajust en aquesta matèria.

Per tant, com ja hem dit diverses vegades, hem percebut una reticència per part del Govern a acceptar una votació del Consell General, una votació que avui se'ns ha tornat a recordar en sentit crític, entenc, i a demés, una reticència a transferir aquests diners cap als comuns. Uns diners dels quals hem sentit dir que eren uns diners malbaratats, que eren uns diners que ens costaven a l'Estat, que eren uns diners que no servien pràcticament per res, i que eren uns diners dels quals el Govern hagués pogut donar un molt millor ús que el que faran els comuns.

El Sr. Cinca ha tornat a insistir en la seva intervenció que aquests diners no feien falta, que els comuns ja ho havien acceptat. Miri, fins allà on jo sé a hores d'ara, no conec cap cònsol que estigui en disposició de retornar aquestes transferències. No sé si vostè té alguna informació avançada en aquest sentit, que la resta de consellers desconeixem, Jo he vist alguna liquidació de comptes d'algun comú treballant amb els companys, i sé que consta en tots els comuns o gairebé en tots, que s'està pendent de cobrament d'aquesta partida per part del Govern i, fins i tot, que ha tingut reunions amb cònsols, i

cònsols en sentit femení, reclamant-li aquest pagament de manera urgent perquè aquest retard és del tot injustificat.

En tot cas, deixi'm que li digui que aquests diners, que si es vol dir que va ser per culpa del vot del PS amb la congelació, doncs, aniran als comuns, a nosaltres ens sembla molt bé que vagin als comuns. Per altres coses perquè permetran als comuns revertir algunes de les coses, alguns dels perjudicis que el Govern els hi ha causat o els hi està causant a les seves finances comunals. I posaré alguns petits exemples, Sr. Martí, posaré alguns petits exemples!

Segurament a Encamp i a la Massana els hi anirà molt bé per pagar el pla turisme i de compres, ja que el pla elaborat pel Sr. Camp, doncs, els ha menystingut o els ha ignorat en tot sentit, i han hagut de fer el seu propi pla, ficar els seus propis recursos, i per tant, segurament celebraran de manera positiva rebre aquests diners. El Comú de Sant Julià, el gran perjudicat per la reforma de les transferències i amb una situació financera complicada, crec que també arribarà de bon grat aquesta transferència complementària. També les inversions que ha hagut de fer i que continua havent de fer el Comú d'Ordino al camp de neu. I evidentment acabaré amb Andorra la Vella, no per una altra qüestió, sinó perquè la cònsol ja ha dit diverses vegades que aquests diners els necessitava per restaurar i per pagar el desgavell generat a la zona del Cloud, no només el desgavell sinó el desgavell i la posterior rentada de mans per part del Govern en aquella zona. Per tant, segur que tots el rebran de bon grat, però segurament encara més Andorra la Vella on finalment el que serviran aquests diners és per pagar el perjudici que les obres del Cloud han generat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana, Sr. Josep Pintat, teniu la paraula.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

Els Consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana votarem a favor del Projecte de llei de suplement de crèdit per fer front a les despeses derivades de la regularització de l'import de transferències als comuns, per import de 7.549.486,55 euros, finançat a càrrec d'endeutament.

Aquesta despesa no és més que complir amb la legalitat que emanava de la Llei de transferències als comuns del 4 de novembre del 1993, i que vostès varen ometre en el pressupost 2017 i en el pressupost 2018, no dotant les quanties corresponents.

Es varen excusar, ens ho ha recordat el Sr. ministre, en un acord institucional entre el Govern i els comuns.

Des dels consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana sempre els hi vàrem dir el mateix, incloquin el Consell General en la taula de negociacions, i abordarem aquesta reforma de les competències tots plegats.

Un cop vostès van decidir fer ho han comptat amb el nostre suport, perquè han compartit el model d'Estat, perquè hem tingut accés a la informació, perquè hem vist els estudis econòmics corresponents, perquè hem pogut compartir amb els diferents cònsols els seus posicionaments.

El procés ha estat feixuc, però al final s'ha assolit la reforma de les competències i transferències.

Per tant Sr. ministre deixi's de debats esbiaixats.

En el debat a l'esmena a la totalitat del pressupost del 2017 els i vaig deixar ben clar, incloquin les previsions de la Llei de transferències del 1993, i no camuflin més dèficits, i vostès no ho varen voler.

Si haguessin volgut comptar amb el Consell General en aquesta reforma des de l'inici d'aquesta legislatura, avui no estaríem així, i ara tindríem un menys endeutament de set milions i mig d'euros.

Però no varen voler. I és més, no escarmenten!

I això és, exactament, el que avui està passant amb les negociacions de l'acord d'associació amb la Unió Europea, giren l'esquena a l'arc parlamentari, generen neguit a la ciutadania, no transmeten informació, i tan aviat hi van de front com ho volen rellellir.

I per cert Sr. cap de Govern, la documentació que es va comprometre a fer nos arribar, referent a l'opinió dels seus assessors sobre la qüestió del subsidi d'atur i del reglament de la Unió Europea en l'última sessió de control al Govern del 8 de novembre d'enguany, encara l'esperem a data d'avui.

Tant costa fer arribar la documentació de l'edifici del Govern al del Consell?

O és que tampoc en disposen d'aquests informes d'assessors? Com tampoc disposen dels estudis d'impacte perceptius?

O potser senzillament volen continuar amagant la realitat, i qui dia passa any empeny? Aquesta és la seva política. Per tant, seria hora que la corregissin.

Sí, Sr. cap de Govern, el que hauria de fer és complir el que va dir en aquesta Cambra, que no ho ha fet.

Per tant, retornant al tema que ens ocupa, des del nostre grup donarem suport al Projecte de llei.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula el conseller, Sr. Miquel Aleix.

El Sr. Miquel Aleix:

Gràcies Sr. síndic.

Votem avui el Projecte de llei de suplement de crèdit per fer front a les despeses derivades de la regularització de l'import de les transferències als comuns de l'exercici 2017.

Com bé ha explicat el ministre, la presentació d'aquest suplement de crèdit és conseqüència directa de la Llei del pressupost general de l'any 2017, votada en aquesta Cambra el 9 de febrer del 2018, no es va aprovar la congelació de les transferències als comuns pactades amb els propis comuns per un import de 54,6 milions d'euros

Vagi per endavant que el Grup Parlamentari Demòcrata votarà a favor d'aquest Projecte de llei, com no pot ser d'una altra forma. Però no em negaran que aquesta situació posa de manifest que estem davant una situació paradoxal.

Estem aprovant un suplement de crèdit per donar un import de transferències als comuns superior al que ells mateixos havien pactat i acceptat amb Govern. Recordem que aquesta quantitat va ser pactada pel Govern ja pels exercicis 2015 i 2016. I també l'havien pactat per l'exercici 2017 a l'espera de què s'aprovés una nova llei de transferències. Una nova llei que també ja recull, pactat amb els propis comuns, que l'import de les transferències es situava en aquest mateix import i que s'actualitzaria segons el creixement del PIB.

I no estem aquí qüestionant si els comuns fan una millor o pitjor gestió dels diners públics i qui té més legitimitat per fer-ne ús. Estem dient que ara hem de transferir uns diners als comuns, que ja van acceptar que no necessitaven. Van acordar la xifra de 54,6 milions d'euros. I a demés s'ha demostrat que no els eren necessaris, perquè de les seves liquidacions s'ha vist que tots els comuns han pogut tancar els comptes de forma positiva i això no els ha impedit de tirar endavant els projectes, les inversions i les despeses que tenien previstes.

Per contra, aquests diners que el Govern haurà de transferir als comuns, i que torno a repetir, que no havien demanat, i s'ha demostrat que no necessitaven, sí que impacten directament als comptes de Govern. I aquí tenim una segona paradoxa.

Tots els grups de l'oposició en un moment o altre han criticat a Govern que hagi presentat pressupostos amb dèficit, dic pressupostos perquè les liquidacions dels comptes que ha presentat el Govern els darrers anys s'han fet amb superàvit. Com bé deia, critiquen que presentin pressupostos amb dèficits, però al seu moment van votar per a què els comuns rebin uns diners que ni havien demanat ni han necessitat, però que sí que tenen un impacte en els comptes de Govern i en el seu dèficit.

Senyores i senyors consellers, ho vestiran de la manera que vulguin però la realitat és aquesta i aquí es veu clarament que el tacticisme polític els porta a aquestes incoherències.

Com bé he dit durant la meva intervenció, el Grup Parlamentari Demòcrata, votarà a favor d'aquest projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. ministre, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Breument i només per donar resposta especialment a la intervenció del Sr. Pere López i del Sr. Josep Pintat.

En primer lloc, deixi'm que els hi faci un reconeixement a l'habilitat per portar el debat a altres coses. Ho entenc i a més en el període que estem, però està clar que a vegades no cal forçar tant el debat per incidir doncs amb allò que legítimament no estiguin d'acord de la gestió del Govern.

Aquí el debat es centra en si calia o no calia incrementar la transferència als comuns per l'any 2017, sabent que aquesta era una transferència com acaba d'explicar molt bé el Sr. Aleix, pactada amb els comuns, sabent que Sr. Pintat, no era la primera vegada. És a dir l'argument de dir: "Escoltin, inclogui'ns en aquesta fase de la negociació els grups parlamentaris en la mateixa". Hauria estat un argument vàlid per aprovar el pressupost del 2015 o del 2016. Però en tot cas no és un argument que

permeti aportar cap novetat al que ja s'havia aprovat al 2015 i al 2016.

Certament, la negociació amb els comuns es va allargar, no era fàcil, tots en som conscients. El Sr. Pintat així ho reconeixia també. Vam planificar aquesta negociació amb dues fases. Una d'anàlisi i de basti una primera proposta i a partir d'aquesta proposta traslladar-ho doncs a una segona fase on ja hi participava el Consell General. D'allà n'ha sortit una llei que avui en dia ja és vigent, i aquesta llei doncs tossudament va posar les transferències al tomb d'aquests 54.600.000 euros que ja proposava el projecte de pressupost del 2017.

Finalment demostrant que no era una quantitat de caprici, era una quantitat que responia a les necessitats d'uns i altres.

Sr. López, li prego que repassi la meva intervenció i veurà que mai al llarg de la intervenció he parlat de què els diners en mans dels comuns estarien malbaratats, de què se'n faria un mal ús, de què no servien per res, que gastats pel Govern serien molt més ben utilitzats.

Tingui l'absoluta certesa si no té ganes de tornar a llegir el que he dit, doncs que no ho he dit.

El que he fet és una referència implícita a què els diners, els recursos no són il·limitats. I per tant, des de la consciència de què no són il·limitats, els cònsols, hi he fet referència també en la meva primera intervenció, fent un acte de generositat, i fent un acte de demostració, del seu compromís amb l'Estat Andorrà van convenir que amb 54.600.000 euros podien fer front a les seves necessitats, a les necessitats de la seva parròquia i a les polítiques que vinguin impulsades dels comuns.

Naturalment que qualsevol cònsol com qualsevol gestor públic estarà ben content de tenir més recursos, de poder fer més coses, però has d'incorporar aquesta idea de què els recursos no són il·limitats. I per tant, des d'aquesta idea i des del concepte global de país doncs es va arribar a aquest acord dels 54.600.000 euros.

No ens sembla raonable justificar el fet de no haver estat en la primera fase de la negociació a l'hora de donar suport a una xifra que al final té impacte en la gestió quotidiana dels comuns i en la gestió quotidiana de Govern i que aquestes dues institucions s'havien posat d'acord a tirar endavant. I més quan en aquell moment, i recordo perfectament el debat del pressupost del 2017, ja es va dir que durant aquell 2017 es tenia intenció de concloure aquest debat i poder aprovar la llei. De fet així va ser i si mal no recordo, a l'octubre del 2017 es va aprovar la llei de transferències. Per tant, ja el

pressupost del 2018 va incorporar els 55 milions i el nou model que es va aprovar en aquesta Cambra.

Naturalment Sr. López que els comptes dels comuns a tancament del 2017 incorporen l'apunt comptable de què falta per rebre una part de la transparència. Però això no demostra cap mena de voluntat política, això el que fa és aplicar estrictament el que diria el pla comptable i el que diu la llei de les finances públiques. És evident que des del moment en què aquesta Cambra no va aprovar la modificació a través de la llei del pressupost del 2017, de la llei de transferències, la transferència s'ha d'aplicar en base a la llei vigent en aquell moment i per tant, és evident que en aquell moment es va generar una obligació per part del Govern envers els comuns i aquesta ha de quedar reflectida en els seus comptes. Si no ho haguessin fet així, estarien fent-ho malament. Però això no té res a veure amb les voluntats polítiques. Les voluntats polítiques van quedar perfectament clares en l'acord institucional entre el Govern i els comuns que va fixar la transferència en els 54.600.000 euros. I aquest és el debat que vam tenir en el projecte de pressupost del 2017, i aquest era un debat que des de la bona voluntat d'entendre que hem de mirar, vetllar per les finances públiques d'una manera global a l'Estat, hauria pogut, a l'entendre del Govern i del grup parlamentari que li dona suport, hauria pogut prosperar. I això en res hauria evitat la posterior participació de tots els grups parlamentaris en les lleis de competències i transferències, i en res hauria per tant, malmès aquesta voluntat de què una llei tan important acabi tenint un ampli suport parlamentari. Són dues qüestions diferents. Del que estàvem parlant és de poder estalviar a l'Estat andorrà 7,5 milions d'euros en un moment en què doncs l'Estat no va sobrat, en el que encara estàvem patint de manera força intensa totes les repercussions d'una crisi duríssima, i per tant, el debat era aquest.

Avui el debat és un altre, certament. No hi ha més remei, i per tant també agraeixo en aquest sentit el vot positiu de tots els grups parlamentaris a la llei. Perquè efectivament, per donar compliment al que aquesta mateixa Cambra va decidir, només ho podem fer aprovant aquest suplement de crèdit.

En aquest sentit, i amb això acabo, sobta l'abstenció del Sr. Víctor Naudi perquè no es pot estar a les verdes i a les madures i a tots els costats. Al final si es fa una apel·lació acomplint la llei, s'han de donar els mitjans perquè aquesta es pugui complir. I abstenint-se a votar aquest suplement de crèdit, el que s'està fent és dir doncs poso en dubte si s'hauria de fer o no aquesta transferència. Doncs dir aquesta transferència s'ha de fer perquè així ho deia la llei del

2017 i perquè no es va voler aprovar la modificació de la Llei de transferències a través de la Llei del pressupost del 2017 i, per tant, s'ha de fer i no té cap mena de sentit oposar-se a què hi hagi els diners per complir la llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels grups parlamentaris...

Pel Grup Liberal, no hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt...

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, per contestar al Sr. ministre Cinca, posava en qüestió la meua abstenció, el meu vot d'abstenció. Li diré, Sr. Cinca, potser no ha escoltat o no m'he expressat prou bé en la meua intervenció anterior, doncs, el meu sentit de vot amb abstenció no vol dir que estigui en contra.

Entenc que aquest... -per llei, ho he dit- aquest suplement de crèdit s'ha de votar, entenc que hi ha una majoria per fer-ho, simplement el meu vot ha estat per posar en qüestió, per qüestionar la forma de fer de tot el plantejament, de tot el procés de les transferències i a l'hora posar en evidència la manca de coherència. A la manca de coherència el Sr. Miquel Aleix s'hi ha referit, vostè també s'hi ha referit Sr. ministre. Diuen que els comuns, la majoria dels comuns, o tots els comuns estaven d'acord amb plafonar aquest topall amb 54 milions i mig però, bé, a l'hora de la veritat constato que com diu aquella dita espanyola: "A nadie le amarga un dulce". Per tant, per llei l'han de cobrar i segurament no es pot retrocedir però potser s'hagués pogut fer d'una altra manera.

En tot cas, coherència i la manca de previsió del Sr. Martí, del vostre Govern en el seu dia, comptant com el compte de la lletera amb el suport d'algun determinat... d'algun grup parlamentari. Vostès van avançar, van donar per fet que això seria així, seria una realitat i una vegada més doncs, en el pressupost del 2017 no es va comptabilitzar i això l'única cosa que fa és generar inseguretat jurídica, una vegada més, que és el que us caracteritza a tot el grup de DA sistemàticament en tots aquests dos períodes legislatius.

Per tant, torno a dir que el meu vot és d'abstenció simplement per coherència i per posar un toc d'atenció amb aquesta forma de fer.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També dins del Grup Mixt pel PS, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. Cinca... Sr. síndic, perdó.

(Se sent riure)

És que anava a parlar pel Sr. Cinca i s'ha notat molt que anava per vostè... Ja ho he vist que s'ha notat!

Perquè volia començar dient que volia corregir-lo Sr. Cinca. Vostè deia que el debat d'avui era si aquests diners calien o no calien... I jo crec que s'equivoca. El debat d'avui és si s'ha de complir la llei o no s'ha de complir la llei. I aquí el que és fort és que vostès fins i tot han buscat maneres de no fer-ho. No només han jugat amb el termini a veure quan podia durar la comèdia ("Ho ficarem al pressupost", "Demanarem un suplement") sinó que a més, han mirat si hi havia alguna cosa que els permetia de no pagar això... I això sí que és fort perquè és una llei, és una votació.

Vostès no estaran d'acord amb la votació, ja ens ho han dit per activa i per passiva, del pressupost de l'any 2017. Vostès vénen d'una majoria parlamentària de 22 i una de 15 i s'han acostumat a fer el que els hi dóna la gana en aquesta Cambra i fer... Quan es troben un dia!... Un dia! Que han d'arribar a un acord, que han d'arribar a un pacte. És clar, com que no saben com funciona això perquè no ho han provat, eh? Com que tiren pel dret... xoquen! És clar, és que quan un no té els vots ha de tenir la flexibilitat de parlar amb els altres i trobar una solució.

Ja sé que vostès van governar amb 22, amb una placidesa immensa, però en aquesta legislatura que jo he estat aquí amb els 15 han fet sempre el que els hi ha donat la gana... Sempre, el que els hi ha donat la gana! I, per tant, no comparteixen el vot del 2017? Ja ho sé que no ho comparteixen, però és el vot que va haver-hi aquell dia i vostès algun dia l'hauran d'acceptar perquè aquí han apurat tot el que han pogut, insisteixo, han buscat fins i tot fórmules per veure si això es podia arribar a no pagar.

Després de si el debat és... si s'ha de complir la Llei, o no -que suposo que no hi ha debat, és a dir, la llei s'ha de complir- tard i malament i buscar maneres de no fer-ho però s'ha de complir, després si vol anem al debat de si calia o no calia. Jo ja li he posat exemples de comuns que faran un bon ús d'aquests diners i també li puc posar exemples -i miro al Sr. Torres que és el més malgastador de tots-, de com estan tirant

endavant els estudis i els projectes d'inversions que no van enlloc.

Per tant, si em demana en segona fase si calia, o no calia, també li dic que sí que calia. M'estimo més que aquests diners estiguin als comuns -i he posat exemples, ja sigui pel Pla de turisme, ja sigui pel tema de *The Cloud* o d'altres-, que no que vostès continuïn fent estudis i continuïn malbaratant els diners públics com els estan malbaratant.

I finalment Sr. Cinca, crec que se li ha escapat... Vull entendre que se li ha escapat, però és que és la tercera vegada que això per algun representant de Demòcrates per Andorra es diu. Vostè ha dit que l'Estat andorrà s'hauria pogut estalviar 7,5 milions d'euros. Fa unes setmanes el Sr. Aleix deia que ens ho podríem haver estalviar. Jo, fins on jo sé, l'Estat andorrà no s'estalvia res. L'Estat andorrà és comuns i Govern i, per tant, l'únic que fem és passar-ho d'una butxaca a l'altra. Per tant, no hi ha cap estalvi aquí, és a dir, no són uns diners que surtin de l'Estat cap a fora, sinó que si l'Estat som tots uns diners que van de Govern cap a comuns, jo no en diria mai que això: "*Ni ens costa*", jo no diria mai que: "*L'Estat andorrà s'estalvia uns diners*"... Estaran en un altre lloc perquè nosaltres que defensem els comuns, una altra cosa és amb el seu funcionament, no considerar-los Estat andorrà, ho considero certament bastant fort!

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Unió Laurediana, no hi ha intervenció...

Independents de La Massana, no hi ha intervenció...

Pel Grup Demòcrata, no hi ha intervenció...

Pel Govern, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Sí, molt breument i en relació a aquesta última qüestió. La resta em sembla que seria reiterar-me.

Sr. López, sí que hi ha estalvi... És molt senzill. Perquè passés el que vostè diu... Perquè passés el que vostè diu hauríem hagut senzillament de treure diners del pressupost 2017 destinat a altres partides i passar-los al comú. Llavors, el que hauria passat és que en lloc de gastar-los el Govern, els haurien gastat els comuns i, segons ens manifesta vostè, hauria preferit que fos així.

Però aquí ens ho podríem haver estalviat, senzillament, perquè aquesta partida és, a més a més, aquesta partida ni estava al pressupost del 2017 -per tant, no ens l'anàvem a gastar- ni estava en els

pressupostos dels comuns que van fer els seus comuns, i a més pressupostos equilibrats, sense tenir en compte aquests 7 milions i mig. No calia incórrer en aquesta despesa si s'hagués donat suport a l'Acord institucional entre els comuns i el Govern.

Per això diem que l'Estat, comuns i Govern, s'ho hauria estalviat. Ara, aquests diners, doncs, s'hauran de treure del pressupost de l'Estat a través d'aquest crèdit extraordinari o d'aquest suplement de crèdit que estem promovent avui i, per tant, és una despesa complementària.

Evidentment els comuns en podran fer l'ús que creguin oportú, només faltaria! Hi pot haver comuns que decideixin que aquest ingrés extraordinari que no havien previst ni tan sols en els seus pressupostos els destinin, per exemple, a eixugar deute i, en aquest cas doncs, podríem dir que acaben tenint un efecte bastant neutre; o legítimament també els poden destinar a aquelles partides que creguin oportunes. Però, a la base és clar i és que l'Estat està gastant-se 7 milions i mig que no hauria calgut que es gastés, i l'Estat ha entès, com no pot ser d'una altra manera, com a comuns més Govern. Aquest és el debat. Vostè vol posar el debat en què s'han de gastar, i vol fer-nos veure que nosaltres creiem que els comuns el mal gestionarien... Al contrari! Dubto que hi hagin hagut gaires ministres que hagin lloat més a aquesta Cambra la gestió que han fet els comuns, el conjunt de tots els set comuns amb cada un d'ells les seves dificultats. Només cal veure els comptes de l'Estat per veure que els comuns a més a més porten anys consecutius rebaixant endeutament. Avui en dia no en tenim cap... -cosa que no passava al principi del primer mandat en què jo vaig ser nomenat ministre-, no en tenim cap que estigui per damunt del 200% d'endeutament. Tot això és fruit d'una bona gestió.

Ara bé, no estem parlant d'això! No ens porti on no toca avui! Avui del que estem parlant és de: ens podíem haver estalviat incórrer en aquesta despesa més enllà de què ho acabin gastant, consumint els comuns o el Govern? Ens ho podíem haver estalviat? Com a Estat ens ho podíem haver estalviat, i ens ho hauríem estalviat sense posar en risc cap de les polítiques que estan tirant endavant els comuns ni el propi Govern. Per a mi, aquest és el debat. El debat, i li he dit -perquè tampoc vull generar confusió- que vam tenir en el pressupost del 2017. Avui el debat és molt senzill, s'ha d'aprovar aquest suplement de crèdit per complir la llei més enllà que a vostè li sembla que havia d'haver-se fet abans o més tard. Es fa quan preveuen els paràmetres de la pròpia llei.

Però en tot cas, no estem discutint això, i ha de quedar clar. Sí que s'hauria estalviat al conjunt de l'Estat entès com a comuns i com a Govern.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Moltes gràcies.

La veritat és que no tenia intenció d'intervenir, però vist que he estat interpel·lat no una vegada sinó que fins i tot 7 vegades, si se'm permet, sense voler fer una intervenció massa llarga.

Tots sabeu en aquesta Cambra que de vegades, això són característiques de l'actual cap de Govern, que també m'invento alguna paraula. Avui hem tingut la sort d'inventar-nos una nova paraula, que és el "sinqui", perquè el Sr. Pere López està en aquest modo que com que vol atacar tan de pressa a dos persones que fins i tot les posa juntes en un nom, no?

Però ahir escoltava una intervenció que jo aconsello, no sóc ningú per donar consells, de tornar a escoltar, perquè sembla que va ser un gran moment democràtic a França perquè el nostre copríncep francès va fer una intervenció a l'Elysée davant de 2.000 alcaldes explicant, i ve el cas una mica aquí, des del punt de vista de l'Estat, evidentment, són sistemes diferents. I en un moment parlava que a ell no li agrada la paraula populisme, perquè ell deia que la paraula populisme al final és estar al costat del poble, i que li agrada més la paraula dels que aplicaven el populisme, demagògic.

Tot s'hi val en política, però Sr. Pere López, quan s'arriba a dir coses com les que ha dit vostè, de dir que aquests 7,5 milions, per exemple, els necessitava com l'aigua el Comú de la Massana, volent insinuar per deixadesa del ministre de comerç per fer el seu pla d'administració de la Massana, és demagògia. Quan vostè diu que aquests 7,5 milions d'euros els necessitava la cònsol d'Andorra la Vella, llavors, evidentment, per subsanar entre cometes, el desgavell del núvol és demagògia. No és demagògia, perquè tant l'un com l'altre, vostè segurament hi tindrà ocasió de parlar, però jo també, i si em permet jo bastant més que vostè pel càrrec que ocupo i pel respecte que els hi porto, li puc assegurar que independentment que hagin fet interpel·lacions o algun comentari, que no tenien pensat amb aquests 7,5 milions d'euros per tirar endavant una política o una altra.

I això vull que el poble ho sàpiga.

Però més enllà d'això, jo puc reconèixer moltes coses. No, no, si ja em contestarà! Però jo dic que això és demagògia. Miri, ja per fer-ho més light ja no

li dic que més populisme, li dic que és demagògia. Però el que no s'hi val, per això jo penso que la intervenció, gairebé no intervenció del Sr. Jordi Gallardo, ha estat prudent, perquè en definitiva, de què estem parlant?

Potser qui us parla no ha negociat prou bé, però jo vull entendre que la negociació des d'un punt de vista pragmàtic els portava raonablement bé, perquè amb qui havia de pactar aquesta xifra era amb el que havien de rebre aquesta xifra. Això em sembla que no cal està assentat ni tenir grans estudis per entendre-ho.

I per tant, jo no vull anar amb el discurs, que ho ha explicat molt tant el conseller Miquel Aleix com el Sr. ministre Jordi Cinca. No hi vull ni entrar, si ens ho estalviem, però se sentien còmodes. Però el debat tampoc és aquest. El debat, i acabo Sr. síndic, és perquè hi ha hagut responsabilitat institucional dels cònsols, perquè sense menysprear els que no van votar, hi ha hagut també responsabilitat d'Estat a llarg termini d'alguns consellers fent aprovar la Llei de transferències, Sr. Pintat, i miri que amb vostè no compartim moltes coses i d'altres quan les coses penso que es fan raonablement bé, doncs, també li dic obertament, perquè sinó estaríem parlant aquí, no d'aquests 7,5 milions, estaríem parlant aquí en aquesta Cambra que en el pressupost presentat no hi hauria el 54, 6 milions, perquè no parlem dels 55, estaríem parlant que hauríem d'estar per l'any que ve al tomb dels 64,5 milions. I Llavors Sr. Víctor Naudi, no és una tossuderia. Jo ja sé que el model pactat de competències o de transferències, els càlculs, tot el que vostè em diu que jo m'invento. Però la realitat és que aquí estaríem amb un problema de col·lapse molt fort, perquè la dinàmica seria tan forta que per dir-ho clar, perquè els oients ens entenguin, el pare estaria, si el pare és algú, si és l'Estat, estaria amb greus dificultats i els fills estarien dins d'una certa abundància. I la família som tots, i tots tenim per les competències que tenim, tenir els diners necessaris, que evidentment mai són suficients, per fer les polítiques que ens pertoquin.

Ja acabo.

I ho mantinc Sr. Pere López, és demagògia. No, no, si m'ho pot dir. Però parli amb la Sra. cònsol d'Andorra la Vella i digui-li, escolti, vostè necessitava la part proporcional per tirar endavant el núvol. Home, és una persona intel·ligent, no li falti tant al respecte. Li dirà no!

I acabo, simplement per al·lusió, però és evident, que aquí jo ho veig a venir. Jo penso que les nostres intervencions sense menysprear les altres, miren de centrar-se amb el que estem fent i el que estem fent avui dia és gestionar l'Estat andorrà; i estem parlant

que d'altres fan d'altres intervencions avui molt moderades, en aquest tema menys la del Sr. Jordi Gallardo.

Llavors, també, Sr. Josep Pintat ho aprofita tot. Perquè també li he dit que hi ha coses que hi estic d'acord i d'altres que no. Diu això s'ha portat o es portava fins que es va reconduir com l'acord d'associació. Bé, a mi em sembla bé que vostè ho digui, però en tot cas jo el que sí que he de fer, em sembla que han passat uns quants dies, és veritat, jo els ho vaig dir que tenia uns informes. Ahir m'ho va recordar la ministra d'Exteriors, perquè li va recordar, em sembla, el Sr. Víctor Naudi, fixi's bé que parlem entre nosaltres, i evidentment aquests informes els tindrà i si pot ser aquesta setmana, perquè així ho vaig dir.

Perquè aquests informes, Sr. Josep Pintat... és que sembla vostè una discoteca, Segons quines intervencions...

(Se sent riure)

Bé, no pas la meua en aquests moments, encara que em toqui aquest canvi de llum.

En tot cas, l'informe el tindrà, i el tindrà amb tota la claror... que permetin els informes poder aclarir el fet que nosaltres no amaguem res, no tenim la intenció de fer-ho, ni ho hem fet ni ho farem en un futur.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Pels grups parlamentaris, pel Grup Liberal...

No hi ha intervenció.

Pel Grup Mixt...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies.

Només per comentar l'estel·lar intervenció del Sr. cap de Govern amb il·luminació i tot. I volia fer-li dos comentaris. Un i ho té, li acabo de passar pel telèfon, s'ho pot mirar, la Sra. Conxita Marsol demana celeritat per cobrar els 2 milions d'euros i poder combinar així els treballs de la zona del Cloud. Notícia publicada, hi ha un vídeo i tot, s'hi pot veure. Per tant, si això és demagògia, i ho té, ho pot comprovar, pot llegir tota la notícia, té un vídeo on si vol escoltar amb les pròpies paraules de la Sra. Marsol el que vostè acaba de dir que jo he dit que és mentida i que era demagògia. M'ha dit!

I després avui veig que alguns estan rescrivint la Constitució. Ara els comuns són els fills, el Govern

és el pare. Pensava que teníem diferents òrgans i diferents institucions, però no n'hi havia un per davant de l'altre, sinó que hi ha competències que corresponen a uns i competències que corresponen als altres. Els diners que van del Govern cap als comuns són uns diners que ens costen a l'Estat i que ens podíem haver estalviat, perquè total, ja veus, van a parar als comuns. Els haguéssim tingut molt millor amb nosaltres, segueixo sense entendre les reflexions del Sr. Cinca que això com a Estat ens ho podíem haver estalviat. Si l'Estat som tots, passar-ho de Govern a comuns és passar-ho d'una butxaca a una altra. No hi ha més canvi. Un pot preferir, jo sé que el Sr. Cinca és ministre de Finances i ho vol tenir en la seva butxaca que millor que tenir-lo a la butxaca dels cònsols. Però si tots som Estat, això no són uns diners que costen a l'Estat, sinó que cada any a l'Estat li costaria 55 milions d'euros les transferències i no li costen a l'Estat. El Govern recapta uns diners, una part dels quals van a parar als comuns. Però en tot cas, torno al que he dit, vostès han fet tot tipus de reticència en aquest sentit, costa entendre que cònsols del seu mateix partit, com la Sra. Marín, com la Sra. Marsol, que reclamen aquests imports els hi diguin vostès que aquests diners se'ls podien haver estalviat i no que no feia falta que els hi transferissin.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció dins del Grup Mixt...

Sr. Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Sí, molt breument.

Sr. cap de Govern, la seva intervenció que ha fet aquí doncs em sembla molt bé. Quan rebí els informes, quan aquest sector els disposi, tota la seva intervenció tindrà credibilitat... Mentrestant, no.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels senyors consellers...

Del Govern...

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí Sr. Pere López, per aquesta regla de tres, -jo no vull entrar-hi, evidentment ja ho ha dit el Sr. Jordi

Cinca- aquests 7,5 milions cada un dels set comuns els rebran i amb satisfacció. Però també rebran amb satisfacció que no s'hagués votat la llei que amb vostès no s'hagués votat i doncs, en rebrien en comptes de 55, 64. Però ells també van dir que amb 55 n'hi havia prou. És d'això que estem parlant!

És a dir, no enganyem a la ciutadania, eh? Podem estar d'acord, o no, amb el model competencial que feia tants anys que reclamava per llei de moment no fer més revisió; podem estar d'acord, o no, amb el repartiment dels 55 milions, el que és evident és que si no haguéssim canviat la Llei de transferències avui dia, amb el pressupost que vostès tenen per analitzar, hi hauria una transferència de 64 o 65 milions d'euros que els comuns van dir responsablement que amb 55 n'hi havia prou. És d'això que estem parlant!

I a més... No se li pot fer ni una gràcia a vostè! Jo quan parlo dels fils, ho parlo i ho faig amb tots els respectes, és a dir, no canvio la Constitució. Però és que a vostè... No se li pot fer ni una imatge que sigui una mica més entenedora. No canvio la Constitució.

Però miri, li diré una cosa, en tot cas en aquest cas hi han hagut vuit pares -perquè així ja vegi que tots som el mateix-, i vuit pares responsables: uns proposant una transferència que comença als 55 milions i els demés acceptant-la. Perquè, sí que l'Estat som tots i els diners són de tots, i els diners vénen dels ciutadans, i els ciutadans han de veure que es reparteixen aquests diners per les competències que assumeixen unes institucions i unes altres, i jo penso que és aquí la clau de la reforma.

Evidentment, i ja acabo Sr. síndic, és veritat que la meva credibilitat no sé si és alta o baixa als seus ulls però, en tot cas, pel que fa referència al que jo vaig prometre vostè tindrà la informació i potser algun dia també dirà que en aquest aspecte vaig ser fidel a la paraula donada, no calia dir que la meva credibilitat fins que no ho doni és baixíssima. Però, no passa res! Ho he d'acceptar i entenc que això anirà en crescendo com el canvi de llums aquí avui en dia al Consell General, que no en té cap culpa el Sr. síndic, que està molt atacat avui en dia.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels senyors consellers...

Perdó. Sr. Jordi Torres, breument, si us plau.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Només per al·lusions a les manifestacions que ha fet el Pere López en un primer moment a nivell que des del ministeri que era un gran malgastador, penso que no és així, el fet d'aturar.

Ja vam tenir la sessió de preguntes parlamentàries en la qual penso que es va justificar sobradament els increments de costos que hi havien hagut amb *The Cloud*, per això es va aturar el projecte, i dir-li que la despesa única que ha d'assumir a més a més el Comú d'Andorra nosaltres només hi mereixem 150.000 euros com vam exposar en l'última sessió de preguntes aquí celebrada. Més enllà d'aquí, que la cònsol faci fer servir aquests diners és molt legítim però aquests diners ja els havia de pagar amb el conveni que nosaltres teníem signat amb el Comú d'Andorra la Vella. És a dir, no és arran d'això.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, acabat el debat i acabades les intervencions obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

26 vots a favor, cap en contra i una abstenció.

El Sr. síndic general:

Bé, moltes gràcies.

A la vista del resultat declaro aprovat el Projecte de llei.

Passem tot seguit al tercer punt de l'ordre del dia.

3- Examen i votació del Projecte de llei qualificada de modificació de la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del Pla de pensions de la funció pública.

L'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha estat publicat en el Butlletí número 106/2018, del 5 de novembre.

Intervé per exposar l'informe de la comissió el M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells, nomenat ponent per part de la comissió. Teniu la paraula.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

En la reunió del dia 16 d'octubre del 2018, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost, em va nomenar ponent del Projecte de llei qualificada de modificació de la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del Pla de pensions de la funció pública i, per tant, em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de dita comissió.

A l'esmentat Projecte de llei li van ser presentades 3 esmenes a l'articulat que la Sindicatura els dies 12 i 24 de setembre del 2018, i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General, va constatar que dites esmenes formulades no eren contràries a les disposicions dels articles 112 del dit Reglament del Consell General i les va admetre a tràmit.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat Projecte de llei i les esmenes a l'articulat presentades, van ser trameses a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost el dia 5 d'octubre del 2018. La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost en el decurs de les reunions celebrades els dies 23 i 30 d'octubre del 18, va analitzar l'esmentat Projecte de llei i les esmenes que s'hi van presentar.

De les esmenes que es poden veure a l'informe de la ponència: 1 s'ha aprovat per unanimitat, 1 esmena no s'ha aprovat i 1 darrera esmena ha estat retirada per obrir el pas a establir una transacció que ha estat aprovada per unanimitat.

Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la Comissió, el text del qual es sotmet avui a consideració del Consell General.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part del Govern, té la paraula la ministra, Sra. Eva Descarrega.

La Sra. Eva Descarrega:

Gràcies Sr. síndic.

Senyores i senyors consellers, el Projecte de llei que avui es sotmet a l'aprovació del Consell General modifica la Llei 23/2014 qualificada de creació i de regulació del Pla de pensions de la funció pública que va ser aprovada pel Consell General el 30 d'octubre del 2014.

Aquesta modificació, tal i com vaig compartir amb els grups parlamentaris, ve motivada principalment pel compromís del Govern Demòcrata amb la demanda del personal de l'Administració general concernit per la disposició addicional tercera de la Llei 23/2014, així com amb la Comissió de Seguiment del Pla de Pensions i els representants sindicals de l'Administració general.

L'objectiu de la Llei 23/2014 era transformar el règim de previsió de la jubilació dels empleats públics, basat fins aleshores en un sistema de prestació definida en què el Govern carregava íntegrament amb la prestació de jubilació obligatòria i de jubilació voluntària, en un sistema d'aportació definida en què tant el treballador públic com l'Administració efectuen aportacions a un pla de pensions. En la Llei es preveïen també una sèrie de prestacions que van a càrrec exclusiu del Govern.

D'aquesta manera s'aconseguia mantenir de forma sostenible el sistema de previsió de jubilació dels treballadors públics, i actualment, també és un objectiu de motivació i fidelització per a la consolidació d'un cos eficient de servidors públics.

Quatre anys després de l'aprovació de la Llei 23/2014 i de la seva aplicació, s'ha pogut avaluar racionalment el funcionament del nou sistema constatant que, malgrat que la transició al sistema d'aportació definida ha estat del tot satisfactòria i que la majoria dels empleats públics s'hi han adherit -parlem d'un 72% del personal de l'Administració General- cal fer algunes modificacions per esmenar alguns aspectes de la Llei que han resultat imprecisos o poc satisfactoris, per tal de facilitar i millorar la gestió i el funcionament del Pla de pensions, i també de les prestacions que van a càrrec exclusiu del Govern.

En aquest sentit, el personal adscrit al Consell Superior de la Justícia, els batlles, els magistrats i els fiscals gaudien, en el moment que es va aprovar la Llei 23/2014, del règim general de jubilació de la funció pública en matèria de jubilació, sense perjudici de les especificitats previstes en la normativa especial dels col·lectius de batlles, magistrats i fiscals degudes principalment al fet que l'edat de jubilació prevista és superior als seixanta-cinc anys, així tot i la seva condició de partícips del Pla, des de la data d'entrada en vigor de la Llei, calia introduir en la Llei revisions expressives en relació a aquests col·lectius, principalment per tal de reconèixer el Consell Superior de la Justícia com a entitat contractant amb motiu de les modificacions en matèria de gestió pressupostària atribuïdes a dit organisme durant el període de *vacatio legis*, introduir la previsió de representació dins de la Comissió de Seguiment, adaptar el règim de les prestacions en cas

de mort i d'invalidesa, i regular expressament l'impacte de l'esmentada previsió de finalització de l'etapa laboral activa amb posterioritat als 65 anys.

Alhora, atès que els empleats públics han de superar un període de prova per consolidar la plaça, s'ha especificat en la Llei que només assoliran la condició de partícips del Pla quan hagin estat nomenats definitivament, i es preveu també que llavors podran efectuar una aportació corresponent al període de prova, que tindrà la consideració de periòdica, amb aportació, per tant, també del Govern.

Igualment, s'ha fet una definició del concepte de treballador en actiu als efectes de la Llei 23/2014, que consisteix en la concurrència de la condició de partícip i de la vigència d'una relació ocupacional amb l'Administració, però sense exigència de concurrència de servei actiu, atès que s'havien constatat dificultats d'interpretació d'acord amb altres normes de la funció pública.

D'altra banda, la modificació en la prestació regulada en la disposició transitòria tercera, que com ja he esmentat a l'inici ha motivat el projecte de llei, ha estat consensuada amb la Comissió de Seguiment del Pla de pensions i suposa un canvi del règim aplicable al partícip a comptar dels 65 anys limitant la reducció de la prestació que fins llavors es cobra a la pensió de jubilació rebuda per la CASS. Per aquest motiu, atès que aquesta nova previsió és més beneficiosa per als partícips afectats per la disposició transitòria tercera en relació amb la versió anterior, s'ha previst que se'n puguin beneficiar amb caràcter retroactiu des de l'entrada en vigor de la Llei 23/2014, amb una aportació complementària dels partícips i del Govern al Pla.

Altrament, s'han ampliat els col·lectius d'assimilats incloent els docents contractats per l'Arxiprestat de les Valls d'Andorra que imparteixen classes de religió i s'ha modificat el règim d'incorporació al Pla de nous col·lectius d'assimilats preveient que, si escau, en el futur es pugui realitzar mitjançant una llei específica.

S'ha modificat igualment el concepte i el règim del partícip en suspens per especificar que no es consideren partícips en suspens els partícips que passen a l'Administració promotora o al Consell Superior de la Justícia a través d'una excedència amb reserva de plaça, i que durant l'excedència les aportacions d'aquests partícips es calculen segons la retribució percebuda en el lloc de destí. S'hi afegeix que, en situació de partícips en suspens, també les entitats encarregades d'efectuar les aportacions periòdiques altres que l'Administració promotora deixen de fer aportacions periòdiques.

D'altra banda, es precisa que als efectes de la Llei, l'edat de jubilació del personal del Consell Superior de la Justícia, dels batlles, magistrats, fiscals i dels assimilats són els 65 anys. S'especifica que l'arribada de l'edat de jubilació per als treballadors públics comporta també el cessament de l'activitat professional, llevat dels batlles, magistrats i fiscals i els assimilats, que poden continuar treballant més enllà dels 65 anys, malgrat que als efectes de la Llei a la dita edat passen a tenir la condició de beneficiaris del Pla.

Finalment, es preveu una modificació de l'apartat 2 de l'article 68 de la Llei qualificada de la Justícia per tal d'adaptar aquesta regulació a les referències expresses per a batlles, magistrats i fiscals en la Llei.

En conclusió, atès que el Projecte de Llei de modificació de la Llei 23/2014 permet facilitar i millorar de manera satisfactòria la gestió i el funcionament del Pla de pensions, sol·licito el vot favorable dels consellers d'aquesta Cambra al text legislatiu esmentat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, té la paraula el conseller, Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

El nostre vot al Projecte de Llei qualificada de modificació de la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, de creació i regulació del Pla de pensions de la funció pública serà favorable. Tres de tres avui... No es podrà queixar, eh, Sr. cap de Govern?

Les modificacions estan encaminades a esmenar aspectes, com ha explicat la ministra, que amb l'aplicació del text precisaven de concreció amb l'objectiu de millorar la gestió i funcionament del propi Pla de pensions, d'una banda, i de l'altra també s'ha aprofitat l'ocasió per modificar i incloure el personal adscrit al Consell Superior de la Justícia per rebre el mateix tracte que la resta de treballadors públics i evitar desigualtats, com també s'ha inclòs el personal de la Caixa Andorrana de Seguretat Social i del personal del propi Fons de Reserva de Jubilació que inicialment no havien estat considerats com a treballadors assimilats. Per tant, estem a favor d'aquesta modificació del text legislatiu, trobem una modificació positiva i el nostre vot serà favorable.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Aquest Projecte de Llei que avui es sotmet a consideració té l'objectiu d'esmenar certs aspectes relatius a la Llei original que regula el Pla de pensions de la funció pública i corregir imprecisions i millorar la seva gestió. Alhora, s'ha aprofitat per incorporar altres subjectes d'altres organismes que es poden beneficiar de l'estructura del Pla de pensions i obtenir així una major eficiència en les condicions de contractació.

Aquest últim aspecte que comparteixo crec que caldria fer l'extensió a d'altres parapúbliques, motiu de la meua esmena, en la qual volia incorporar al SAAS amb la peculiaritat que l'aportació fos solament per la part del treballador sense comprometre a l'organització a efectuar l'altra part del pagament.

He entès perfectament que cal una reflexió al voltant d'aquest tema, i per tot l'exposat el meu vot serà favorable.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Dins del Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable al Projecte de Llei qualificada de modificació de la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i de regulació del Pla de pensions de la funció pública.

En el seu dia la Llei objecte de modificació va generar un debat força controvertit, i malgrat en l'exposició de motius el Govern dona per fet que el nou sistema d'aportació definida ha estat del tot satisfactòria i que la majoria dels empleats públics s'hi ha adherit, cal tenir present que això tampoc significa un èxit rotund, ja que no els hi quedava cap altra opció, com es sol dir: o bé s'agafa o es queda sense res.

En tot cas, el Projecte de Llei de modificació presentat permet regular aquells aspectes que no quedaven prou clars especialment per als períodes de prova dels treballadors públics i en l'àmbit judicial

pel que respecta a l'edat de jubilació, entre altres. Per això en el seu dia no vaig presentar esmenes al Projecte de llei.

Com ja he avançat i considerant que el projecte de llei presentat corregeix aquelles mancances a la Llei en vigor, el meu vot serà favorable.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers del PS, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Debaten avui una nova modificació de la ja polèmica legislació en matèria de pensions, i voldria dividir en dos parts la meua intervenció.

La primera, les modificacions que es plantegen i els canvis del funcionament del Pla són una conseqüència, una conseqüència més d'un model que a hores d'ara encara continua generant molts dubtes, manca de claredat i sobretot incomprensió de quin serà el resultat final i els seus efectes.

A més, els canvis constants en aquesta legislació no fan més que mostrar que el model ni estava ni continua estant encara prou assentat i no vull recordar els avisos, nombrosos avisos fets ja en aquesta qüestió per part de la consellera Rosa Gili.

Per altra banda, i sense que es vulgui barrejar una cosa amb l'altra, el fet de què els empleats de la CASS i els empleats del Fons de Reserva de Jubilació participin d'aquest Pla considerem que és un aspecte positiu i que, a més, és una demanda efectuada per ells.

En aquest sentit el nostre vot global sobre el Projecte de llei serà d'abstenció. Nosaltres només farem dos de tres, no farem el complert. Però que quedi molt clar que aquesta abstenció formulada avui no treu per res els dubtes que han existit sempre que continuen havent-hi i que fins que no s'afronti aquest debat en profunditat, hi haurà sobre quin serà el resultat final de l'aplicació d'aquest Pla. Uns dubtes vinculats des de la fórmula de càlcul de les aportacions que a hores d'ara continuen sense estar resolts i que els funcionaris continuen sense saber a hores d'ara perquè ningú els ha certificat quina serà la pensió resultant -i hi ha moltes casuístiques i molts casos diferents- de l'aplicació de la legislació aprovada.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També dins del Grup Mixt, pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana, Sr. Carles Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, avui votem la modificació del pla de pensions de la funció pública, una Llei que es va aprovar aquí al Consell General fa 3 o 4 anys. I crec que pot servir d'exemple d'una situació que s'ha posat de manifest aquest matí. Aquesta Llei modifica, com diu en la seva exposició de motius, imprecisions o aspectes poc satisfactoris, per dir-ho d'una forma així sense entrar-hi en detall.

Jo al final, alguns d'aquí no érem consellers, quan es va votar aquesta Llei, no sé si es va tramitar amb temps si no es va tramitar amb temps, si es va amb pressa o no es va fer amb pressa. Però crec que ens ha de servir, com a mínim, de toc d'alerta per coses que hem parlat aquest matí. Evidentment, doncs, estem contents, com s'ha dit, que s'inclouguin ja sigui parts contractants com el Consell Superior de la Justícia que pugui, per tant, fer aportacions al pla de pensions pels seus treballadors, com també les persones beneficiàries, doncs, que en el seu dia, en aquesta Llei, per algun motiu, no sé quin era, no es van tenir en compte.

Igualment, doncs, posar en solfa els eventuais, tant aquells que no tenen dret perquè encara no estan nomenats de forma definitiva, com els que estan nomenats de forma definitiva, evidentment tenen dret a capitalitzar aquells mesos que han treballat com a eventuais a Govern i, per tant, que tant Govern com ell mateix faci l'aportació perquè això serveixi pel seu pla de pensions.

Però com dic, i no és dolent, es troba una cosa que està mal feta o que té imprecisions com diu el Projecte de llei, o que hi ha aspectes poc satisfactoris i s'arreglen. I el toc d'avís que avui al matí es deia, és que ara tenim, bé ara tindrem 29 però aquest matí teníem 30 lleis a tràmit, 13 d'elles d'urgència. I són totes importants. Llavors, allò com diuen, les presses són males conselleres. Mai millor dit! I no ho dic per les consellers. Déu me'n guard!

Però s'ha fet un esment al matí, tenim 3.579 pàgines de lleis a tres mesos vista. 3.579 pàgines de lleis que pel qui li agradi molt la lectura pensarà: això amb dos setmanes m'ho poleixo! Però és que cada una de les 3.579 pàgines de lleis a tràmit, la meitat d'elles amb caràcter d'urgència, a cada pàgina hi ha 20 o 30 punts que t'hi has de trencar el cap.

Llavors, jo de veritat, treballem dissabtes, treballem diumenges, fem comissions els dies que vulguin, però si us plau, fem-ho bé! No apremem més del necessari, perquè llavors no fem cap favor a Andorra. Tant els uns com els altres. Si el que cal és fer les coses amb serenor, amb coneixement, i votar el que s'hagi de votar quan s'ha pogut estudiar. Però quan ni tan sols rebem, i no ho diré aquí, informes que es demanen a institucions per poder treballar les lleis d'acord amb el que diu, pensa, opina o a criteri d'una institució, i aquests informes no se'ns faciliten, doncs, entenguin que apretar l'accelerador, pensem, que no pot ser una mesura adequada.

A tot això, evidentment com he dit, celebrem que s'hagi modificat un error anterior en aquest cas al Projecte de Llei de la funció pública, i votarem a favor els 5 consellers d'UL- Independents de la Massana.

I bé dit això, doncs, votarem a favor.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula el conseller, Sr. Toni Missé.

El Sr. Antoni Missé:

Gràcies Sr. síndic.

Avui tractem el Projecte de Llei qualificada de modificació de la Llei 23/2014, del 30 d'octubre, qualificada de creació i regulació del Pla de pensions de la funció pública.

Aquesta modificació ve motivada per millorar alguns aspectes de la Llei, que han resultat imprecisos, per tal de facilitar la gestió i el funcionament del pla de pensions i de les prestacions que van a càrrec de Govern.

La Llei precisa que els empleats públics que hagin superat un període de prova per consolidar la plaça, assoliran la condició de partícips del pla de pensions, el qual, els permetrà efectuar l'aportació corresponent al període de prova, amb consideració de periòdica, conjuntament amb l'aportació del Govern.

En relació al personal adscrit al Consell Superior de la Justícia, els batlles, els magistrats i els fiscals, calia introduir previsions expresses per tal de reconèixer el Consell Superior de la Justícia com a entitat contractant, amb motiu de les modificacions en què se'ls reconeix la capacitat de fer i gestionar el seu propi pressupost, així com la seva representació dins la Comissió de Seguiment del Pla de Pensions.

D'altra banda, l'edat de jubilació del personal del Consell Superior de la Justícia, dels batlles, dels magistrats, dels fiscals i dels assimilats són els 65 anys, tot i que poden continuar treballant més enllà dels 65 anys, malgrat que als efectes de la Llei a la dita edat passen a tenir la condició de beneficiaris del pla.

També es modifica la disposició transitòria tercera per tal de permetre als partícips afectats poder fer una aportació complementària pel període transcorregut des de l'entrada en vigor de la Llei original i aquesta modificació. Aquesta també preveu la mateixa aportació per part de Govern.

Finalment, a través d'una esmena entrada pel nostre grup parlamentari es modifica l'article 12 que modifica la disposició addicional quarta de la Llei, que amplia el col·lectiu d'assimilats, incloent la Caixa Andorrana de Seguretat Social i del Fons de Reserva de Jubilació.

Per tots aquests motius, el nostre grup parlamentari donarà suport a aquesta modificació de Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Cap altra intervenció...

El Govern desitja intervenir...

Sra. ministra.

La Sra. Eva Descarrega:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Molt breument, doncs, agrair el vot favorable de tots els grups parlamentaris que han donat suport a la modificació d'aquesta Llei 23/2014. Únicament fer una petita referència, doncs, al conseller Víctor Naudi, pel fet que ha comentat que els funcionaris no tenien cap altra opció que canviar el model de jubilació que va ser aprovat, doncs, per llei en aquesta Cambra.

Reiterar que aquest canvi de model de jubilació respon a la sostenibilitat del sistema, i igualment recordar la sentència del Tribunal Constitucional que ens recorda, doncs, que els funcionaris estan en una situació legal i reglamentària i que aquesta pot ser modificada per llei. Per tant, jo entenc que era un canvi per garantir la sostenibilitat del sistema.

Després lamentar, doncs, l'abstenció del PS en relació a què no se sap molt bé cap on ens porta aquest model de jubilació, quin serà el resultat de l'aplicació d'aquesta Llei, les persones potser no saben on van aquestes aportacions, que se'n fan, quin serà el resultat. Jo el que vull recordar és que hi

ha una entitat gestora i una entitat dipositària d'aquest pla de pensions des del mes de maig. Igualment la funció pública està atenent totes les consultes de funcionaris interessats a conèixer quina serà la seva situació en el moment en què finalitzi la seva etapa laboral a l'Administració.

I a partir d'aquí, doncs, únicament dir que la funció pública està donant totes les informacions i està responnent i atenent totes les demandes de qualsevol funcionari que s'adrexi a la funció pública.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels grups...

Bé, si no hi ha més intervencions i vist el manifestat, obriríem un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

24 vots a favor, 3 abstencions i cap en contra

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat declaro aprovat el Projecte de llei.

Permeteu-me abans d'aixecar la sessió unes paraules.

Avui dia 22 de novembre, ens trobem entre dues jornades internacionals plenes de sentit i a les quals ens volem sumar des del Consell General. Dimarts 20 de novembre, el dia de la infància se celebrava arreu del món. Aquesta és una jornada en què els adults ens comprometem a protegir i promoure els drets dels nens, llur benestar, educació i salut. El dret a créixer feliços en un món que, avui per avui, és la nostra responsabilitat.

Diumenge que ve, 25 de novembre, és **el dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones**.

En tots dos casos es tracta, per tant, de la defensa dels drets humans i és el nostre deure com a institució fer-nos-en ressò i d'aquesta manera contribuir a la sensibilització del conjunt de la ciutadania.

Les Nacions Unides ens recorden un any més que la violència contra dones i nenes és una de les violacions dels drets humans més esteses, persistents i devastadores del món actual sobre la qual amb prou

feines s'informa a causa de la impunitat de què gaudeixen els perpetradors i el silenci, l'estigmatització i la vergonya que pateixen les víctimes.

La violència contra la dona segueix sent un obstacle per assolir la plena igualtat. És més, la promesa dels objectius de desenvolupament sostenible de no deixar que ningú quedi enrere, no es podria complir... no es podrà complir sense primer posar fi a la violència contra dones i nenes.

És per això que tant des de les Nacions Unides com des d'altres organismes internacionals com ara el Consell d'Europa o la Unió Interparlamentària ens encoratgen a participar en les diferents campanyes de sensibilització que es duen a terme periòdicament.

Vull recordar que el Consell General va aprovar a començaments del 2015 la llei per l'eradicació de la violència de gènere i la violència domèstica, un text que combat la violència de manera transversal i en totes les seves fases. Ens vam dotar aleshores d'una eina potent que està resultant molt útil, però encara ens queda camí per recórrer.

Cap violència no és excusable, cap violència no és tolerable. Ho hem de repetir mentre quedi algú que ho dubti i ho hem de treballar des de les institucions, des de les escoles, des dels mitjans de comunicació, a les empreses i en tots i cadascun dels àmbits públics i privats, des dels més llunyans als més propers.

L'objectiu doncs, de les institucions i el de la societat civil ha de ser un món lliure de violència, un objectiu que requereix la implicació de totes i de tots; un objectiu que hauria de ser possible.

El Consell General se suma a les diferents iniciatives per commemorar el dia internacional per l'eliminació de la violència envers les dones i és per aquest motiu que des d'avui fins diumenge, de 6 de la tarda a 10 de la nit, la Casa de la Vall s'il·luminarà de color lila.

Moltes gràcies, i no havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

(Són les 13.12h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877